

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.09 107. ÅRGANG 28.09.21 - 11.10.21

Revyskuespillerne avslører hvordan
UKEmagien skapes 44

Sørsamiske historier med
Marja Mortensson 56

**HYTTE, BÅT OG BALL:
NTNUS STYRTRIKE
LINJEFORENINGER**

GRATIS

Press er press

Festen er for alle!

6

STUDENTREAKSJONER:
Dette semesteret har det tidvis vært høyt smittetrykk blant unge i Trondheim. Nå reagerer studenter på manglende digital tilrettelegging fra NTNU.

36

STORE FORSKJELLER:
– Jeg tror vi holder hodet over vann, sier et medlem av linjeforeningen Omega.

56

MUSIKER:
Marja Mortensson om det sørsamiske språket, orkestret musikk, og å høre på de eldre.

20

REDD ET LIV MED DITT LIK:
Nye regler for når man kan være organdonor åpner for flere organdonorer og skepsis i fagmiljøet.

44

UKEREVYEN:
Årets UKeskuespillere forteller alt om livet bak og på scenen.

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Åsmund Hunderi Stenland
– Tlf: 995 37 075
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Idunn Sørensen – Tlf: 936 47 749
avisredaktor@studentmediene.no

Sigrd Solheim – Tlf: 920 88 151
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Oda Eriksen Haugland
– Tlf: 480 76 827
ansvarligredaktor@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Christine Aaserød Pedersen
redaksjonssjef@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Sindre Sæthem – Tlf: 411 85 450
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Linn Holst-Dyrnes
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Emelie Kjærli Kristiansen
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Amanda Hytten Bjerknes
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Oda Sofie Mathisen Gallefoss
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Guro Underdal Hermansen
kulturredaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG FORBRUKERREDAKTØR
Lea Lauvland Longva
foredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Roar Høyby Brakstad
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Øyvind Soldal Rasmussen
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Torstein Olav Eriksen
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Marius Thorvik
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Serena Guler
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Marthe Bjerva (sjef), Benedikt Erikstad Javorovic, Linn Danielsen Evjemo, Erlend Gylver, Jenny Westrum-Rein, Marte Sæter Ottesen, Cecilie Bjørnsdatter Raustein, Margret Meek

GRAFIKERE
Frida Rinaldo (6-15), Ariadne Aabakken (16-22), Marius Thorvik (23-31), Jesper Hustad (32-49), Sofija Kornhubere, Jenny Stav (50-63)

KORREKTUR
Cecilie Bjørnsdatter Raustein (sjef)

FORSIDE
Torstein Olav Eriksen (foto)
Oda Sofie Mathisen Gallefoss

Jeg vil ha frigjøringssex i høyskoleparken

TIPS OSS!
tips@studentmediene.no

ANNONSERE?
salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studenter-samfundet i Trondhjem, som står uten redaksjonelt ansvar.

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS. Lisensnr. 241823
Trykktat nr. 1638

DYPPDYKK **NERDY** UNDERHOLDNING MAT
SEX KULTUR SATIRE
SAMFUNDET INTERVJUER **DRAM** SKETCH
REPORTASJE STUDENT
HUMOR NYHETER
TÅRERTESTER TRONDHEIM **PORTRETT**

underdusken.no/video

LEDER

IDUNN SØRENSEN
NESTLEDER I UNDER DUSKEN

UNDER DUSKEN TRENGER STUDENTER SOM TØR Å SI HVA DE MENER

Mange studenter sender dickpics over en lav sko, men likevel synes de å vegre seg for å eksponere seg i media.

I denne utgaven av Under Dusken kan du lese om hvordan noen linjeforeninger sitter med store summer, mens andre har veldig lite. Det var vanskelig å få flere av linjeforeningene til å svare. Noen var redde for å bli negativt fremstilt, men det beste du kan gjøre for å få fram ditt perspektiv er å fortelle oss om det.

Under Dusken drives av studenter, og det gir oss bedre forutsetninger for å forstå studentenes perspektiv. Hvis noen føler seg urettferdig framstilt, tar vi gjerne imot tilbakemeldinger på det. Men det er umulig å skrive om

det som er viktig for studenter, uten at studentene uttaler seg. Dersom bare forelesere, politikere og sinte naboer er villige til å stille som kilder i saker, er det deres side av saken som kommer fram.

Vi har et inntrykk av at studenter er spesielt redde for å uttale seg i media, mens for eksempel forelesere uttaler seg i det vide og det brede om de fleste temaer. Mange av studentene som tipser oss om kritikkverdige forhold ønsker å være anonyme. De sier de er redde for at potensielle arbeidsgivere skal google navnet deres i fremtiden, og at uttalelsene deres skal gi et dårlig inntrykk. De som allerede har funnet sin hylle i livet har ikke den samme bekymringen.

Det er forståelig hvis du synes det er skremmende å fortelle hva du tenker til media. Du utleverer deg for kritikk og kommentarer. Men dersom studenter lar frykten for konsekvensene av å uttale seg ta over, betyr det at vi lar noen andre styre narrativet. Da kan vi ikke bli overrasket hvis mediedekningen av saker som festbråk på Møllenberg og koronasmitte blant studenter tar en annen retning enn vi skulle ønske.

ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

Studenter reagerer på manglende digitalt tilbud

Til tross for mange smittede studenter under fadderuken ble det digitale undervisningstilbudet ved NTNU faset ut.

TEKST: Ada Renslo, Vilde Marie Angell og Margit Vangen Tandstad | ILLUSTRASJON: Serena Guler

Gjennom halvannet år med pandemi har undervisningsformen stadig endret seg. Fra å sitte skulder til skulder i en forelesningssal, har undervisningen i større grad blitt digitalisert. NTNU la i høst opp til omtrent 80 prosent fysisk undervisning på campus, i tråd med regjeringens gjenåpningsplan, men studenter reagerer på det de opplever som et manglende digitalt alternativ.

Mener studenter skremmes fra å møte til fysisk undervisning

Kaja Bollingmo studerer statsvitenskap ved NTNU, og reagerer på at det ikke er et digitalt alternativ i enkelte emner, spesielt under smitteutbruddet i starten av semesteret.

– Da vi kom på forelesning var det noen som spurte om det var mulighet for å streame. Vi fikk beskjed om at det ikke var et alternativ, sier Bollingmo.

Videre forteller hun at det er opp til hver enkelt foreleser hvorvidt fore-

lesningene skal legges ut, slik at man kan se opptak i etterkant.

– Jeg har flere fag hvor det ikke er noe digitalt alternativ i det hele tatt. Jeg møtte ikke opp til en forelesning fordi jeg visste at det var smitte, og da gikk jeg glipp av den forelesningen, sier Bollingmo.

Hun forteller at hun synes det er skummelt å møte opp, fordi det har vært høye smittetall blant studentene. Bollingmo synes det er rart at det ikke er mulig å tilrettelegge mer for digitale forelesninger, da det var heldigitalt for de aller fleste forrige semester.

– Feil å snakke om «manglende digitalt alternativ»

Prorektor for utdanning ved NTNU, Marit Reitan, forklarer at det alltid er faglærer som bestemmer undervisningsformen. Unntaket er når myndighetene pålegger universitetene å endre undervisningsform, og gå over til digital undervisning.

– Det blir feil å snakke om «manglende digitalt alternativ», for faglærer er ikke pålagt å tilby flere alternative undervisningsmetoder. Det er også viktig å vite at bare cirka en fjerdedel av undervisningsrommene har mulighet for digital overføring eller opptak, skriver hun i en e-post til Under Dusken.

Videre skriver Reitan at hun har forståelse for at en del studenter har hatt utfordringer med karantene og isolasjon. For de som har gått glipp av undervisning, anbefaler hun å gjøre det samme som studenter som blir syke alltid må gjøre: holde seg mest mulig oppdatert på undervisningen ved å lese presentasjoner eller notater som foreleser legger ut på Blackboard, lese pensum som er tema for undervisningen og gjøre eventuelle øvingsoppgaver.

– De fleste har fått vaksine, så forhåpentligvis er studiehverdagen snart tilbake til normalen for NTNU-studentene, avslutter hun.

FAGLÆRER BESTEMMER: Prorektor Marit Reitan forklarer at faglærer ikke er pålagt å tilby flere alternative undervisningsmetoder. FOTO: Thomas Høstad / NTNU.

– Vi har laget en liste over fakultetets anbefalinger for to uker fram i tid. Det har fungert godt ifølge tillitsvalgte studenter, opplyser dekan Marianne Skjulhaug for Fakultet for arkitektur og design.

Skjulhaug forteller at de også har prioritert fysisk undervisning for studenter som må møte opp for å gjøre praktisk arbeid på tegnesaler og verksted.

Hybridundervisning upopulært blant studentene

Fakultetene forteller at de ønsker å legge til rette for at studenter som ikke kan møte til fysisk undervisning kan få undervisningen på andre måter. Eksempler på dette er digitale løsninger, senere tidspunkt for forelesninger eller kompensatorisk aktivitet. Mye av undervisningen ved fakultetene er frivillig, som gjør det vanskelig å vite nøyaktig hvor mange studenter som benytter seg av de ulike tilbudene.

– Det vi kan si helt generelt, er at vi har et inntrykk av at færre møter opp fysisk på campus til undervisning, på studentarbeidsplasser og liknende, i perioder med økt smitte, forteller Anne Kristine Børresen på vegne av Det humanistiske fakultet.

Flere av fakultetene tilbyr undervisning med både digitale og fysiske alternativer, slik at flest mulig studenter kan følge undervisningen. Dekan ved Fakultet for naturvitenskap kan likevel fortelle at denne løsningen ikke er en favoritt blant studentene.

– Vi har fått evaluering fra forrige semester, og hybridundervisning er det de er minst fornøyd med. Dette er fra et studentsynspunkt. Hundre prosent digital er bedre enn hybrid-løsning. Vi har forsøkt å ta hensyn til dette, sier Gregersen.

Utfordrende å planlegge

Seksjonssjef for studier og forskning på Fakultet for økonomi, Gunnar Bendheim, skriver i en e-post at fakultetet hadde mål om så mye fysisk undervisning som mulig til semesterstart. Det har likevel vært

utfordrende å starte undervisningen i en tid med mye smitte. Bendheim forteller at kommunikasjonsutfordringer har gjort det vanskelig å få oversikt over antall smittede studenter og berørte programmer. Han synes også det har vært vanskelig med stadig endring i planleggingsrammer fra departementet og nedover.

– For eksempel beskjeden fra sentralt hold om å oppheve enmetersregelen noen dager før studiestart, når vi vet smitten kommer til å øke. Og så «Oi, smitten økte, vi må gjøre noe».

Prorektor Reitan forteller at kommunikasjon har vært en utfordring gjennom hele pandemien. Det er grunnet uforutsigbarhet, og at NTNU hele tiden har fått informasjon fra myndighetene via media, sier hun.

– Vi har ofte blitt pålagt store endringer på svært kort tid. I dette tilfellet kom lettelsene i tiltak fra nasjonalt hold, samtidig som vi hadde pågående smitteutbrudd i alle tre studiebyer, og måtte stramme inn lokalt. Jeg ser ikke bort fra at informasjonen til fakultetene kan ha blitt utydelig da, skriver Reitan. **UD**

FEM PÅ CAMPUS

FOTO: Vilde Marie Angell

- Foretrekker du digital eller fysisk undervisning?
- Har du mest digital, fysisk eller hybrid undervisning i fagene du tar?
- Er du fornøyd med hvordan forelesninger og annen undervisning er lagt opp nå ved semesterstart?
- Føler du deg trygg når du møter til fysisk undervisning, med tanke på smittesituasjonen i Trondheim?
- Hvordan har fagene blitt tilrettelagt for de som ikke kan møte fysisk?

Emma Faye-Schjöll,
europastudier med engelsk

- Jeg foretrekker fysisk.
- Til nå har jeg nesten bare hatt digitalt. Det er ikke live, de legger det ut og så kan du se på det når du vil. Så det er jo en fordel. Men seminarene er fysiske, så det er digg.
- Ja. I det ene faget legges det ut presentasjoner og lydfiler, så det synes jeg er litt tørt og tungt, men jeg kommer meg gjennom det. Jeg tror at hvis ting hadde vært mer live hadde det føltes litt mer personlig.
- Ja.
- Du må møte opp på seminarene, der legges det ikke ut noe etterpå. Fra forelesningene kan det legges ut presentasjoner, men det er bare stikkord, så man skjønner ikke så mye av det. Du bør møte opp, det legges ikke så godt til rette.

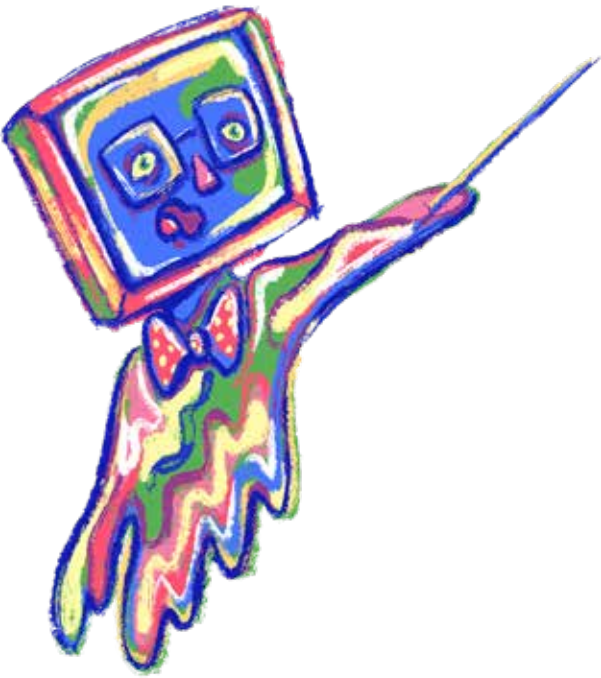
Johannes Johnsen,
statsvitenskap

- Fysisk undervisning, hundre prosent.
- Jeg har mest fysisk, og så har jeg ett seminar som er heldigitalt.
- Ja, veldig! Jeg meldte meg på heldigitalt seminar med et uhell, så det var litt surt i starten, men det funker greit, vi sitter litt sammen og jobber. Og fysisk undervisning er helt ok, bortsett fra at 8:15 kan være litt vanskelig å komme seg til.
- Nå er det jo sånn at det er veldig mange som blir vaksinert, så det tar presset litt bort. Og så er folk flinke til å bruke maske på bussen, og alle driver og spriter hendene når de går inn i klasserommene, så det er ikke noe jeg tenker så mye over.
- Alt tas opp eller legges ut i ettertid, så det er vel så tilrettelagt som det kan bli.

Jorid Skogen Vorkinn,
statsvitenskap

- Fysisk.
- Vi har hybride forelesninger og fysiske seminarer.
- Kjempefornøyd, det er fint å ha begge alternativer!
- Ja, stort sett. Det kan være litt trangt på veg ut og inn, men ellers går det bra.
- På forelesninger har det vært bra, men på seminar har det ikke vært like bra. Det har vært sånn at går du glipp av det, så går du glipp av det.

Sigrid Bjelland,
kunsthistorie

- Fysisk.
- Mest fysisk.
- Ja.
- Ja, vi har ikke så store grupper.
- I det ene faget hadde vi hybride forelesninger, fordi det var en del som ikke kunne møte opp. Så det synes jeg fungerte bra. Men så har vi også hatt ganske mye obligatorisk, som ikke alle har kunnet møte opp på, så det er litt dumt.

Mats Østebø,
idrettsvitenskap med breddeår i sosiologi

- Fysisk.
- Jeg har mest fysisk.
- Ja, så langt er jeg det.
- Ja, jeg gjør det.
- Ja, det har de. Alt blir tatt opp og lagt ut, så du kan se det enten direkte eller som opptak. Så det funker fint.

Kommentar:

Vi trenger en frivillighetsminister

Gjennom hele pandemien har vi sett ministre som ikke bryr seg om frivilligheten. Nå har de rødgrønne en gylden mulighet til å rydde opp.

ROAR HØIBY BRAKSTAD

Sportsredaktør i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Annette Bye Setsaas

Med fasiten i hånda etter årets stortingsvalg, kan vi trygt si at Jonas Gahr Støre blir ny statsminister, og at han mest sannsynlig vil danne regjering med Senterpartiet og SV. Nå venter vi bare på hvordan ministerpostene skal fordeles, og eventuelt omstruktureres. I disse diskusjonene bør frivillighetens rolle i samfunnet være på agendaen, og jeg blir skuffa om det ikke legges en klar plan for hvordan denne skal styrkes. Derfor bør det, i mine øyne, være mulig å innføre en ny ministerpost for frivillighet.

Koronapandemien har bevist hvor stor betydning frivilligheten har i det norske samfunn, men også hvor utrolig skjør denne frivilligheten er. Gjennom pandemien har flere organisasjoner måttet redusere eller avslutte sine tilbud og aktiviteter. Norske forskere estimerer at frivilligheten har mistet en inntekt på syv milliarder kroner i 2020. Selv med ulike krisepakker ligger fortsatt flere organisasjoner nede med brukket rygg, enten med økonomiske problemer eller med tap av sine medlemsmasser.

Så hvorfor egen ministerpost? Kan ikke bare frivilligheten styrkes gjennom sine eksisterende departement?

Problemet med dagens løsning er at frivilligheten havner langt nede på prioriteringslista til de departementene de hører hjemme under. Forskning- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim fikk ut krisepakker til studentfrivilligheten, men det tok lang tid før det falt på plass. Mens toppidretten i Norge har kunnet gå tilnærmet som normalt, har de frivillige kreftene i breddeidretten i latterlig stor grad blitt neglisjert under Abid Raja som kulturminister. Når regjeringen har satt seg ned rundt forhandlingsbordet under pandemien, har rett og slett ikke frivilligheten vært viktig nok til å prioriteres høyt.

Frivilligheten faller mellom flere administrative stoler, og fra frivillighetens side er det stor frustrasjon rundt det å bli en kasteball mellom ulike institusjoner og aktører. Med klare former og strukturer for hvor frivilligheten hører til, samt en minister som ikke har store aktører som hen må prioritere først, vil frivilligheten og dens profil i det norske samfunnet styrkes. Det trenger frivilligheten nå.

Et oppgjør med drikkerepress

Studentene i Trondheim drikker usunt. Vi må ta tak i en alkoholkultur som holder på å skli ut.

FREDRIK ENGELSCHJØN AKRE

Leder ved Studentersamfundet i Trondhjem

MAX MEINICH

UKESjef

Vi har alle vært der: dagen derpå, halvveis ut døren med en sekser i sekken, og ikke noe lyst til å feste, være sosial og, i alle fall ikke til å drikke alkohol. Det er rett og slett lettere å ta med seg den sekseren enn det er å forklare at man ikke vil drikke, at man drakk nok i går, at man ikke er gira eller at man er drittlei av utømmelige glass i sosiale lag.

Festen skal være for alle, også de som ikke drikker. Og den skal være trygg, for alle. Det er derfor Samfundet og UKA nå tar et oppgjør med drikkerepress, for både egne medlemmer og alle studenter i Trondheim. Organisasjonene må gå i front og sette et godt eksempel for trygg og inkluderende alkoholkultur, et eksempel som når ut til enhver student.

Det er et ansvar vi som organisasjoner må ta. Og det er et ansvar vi alle som studenter må ta.

Én av tre takker heller ja til alkohol enn å forklare hvorfor de ikke drikker, viser en undersøkelse utført på vegne av Blå Kors i 2021. Den samme undersøkelsen, utført i 2018, viste at én av fem takket ja til drikke. Det er en bekymringsverdig økning som vi er nødt til å adressere.

Det er viktigere enn noensinne å sikre at alle er inkludert i festlighetene, og at alle som ønsker å ta del, føler seg komfortable. De siste to studentkullene har ennå ikke fått oppleve Trondheim i full drift, og både nye og gamle studenter har en forventning om å

ta igjen det tapte. Med gjenåpning av samfunnet og Samfundet denne høsten, og UKA rett rundt hjørnet, er det avgjørende at alkoholkulturen for alle deltagere er raus, trygg og leken.

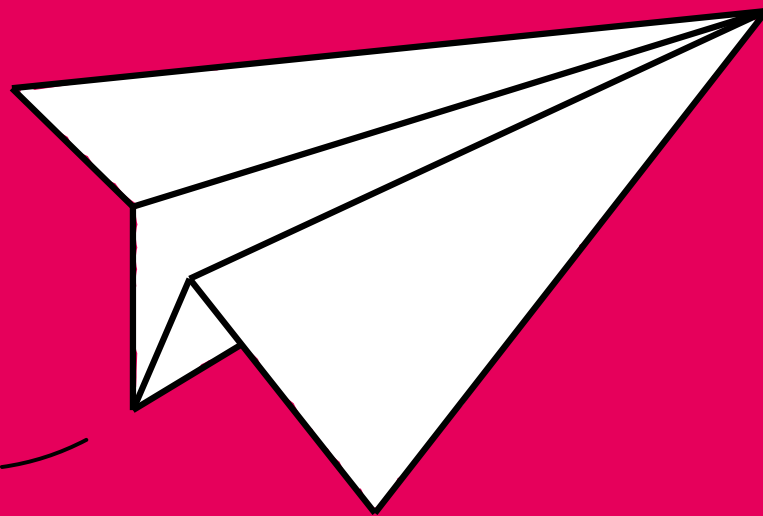
Sit har gode råd og er en enorm ressurs for å tilrettelegge for en sunn og god alkoholkultur. Sjekk gjerne ut «Lykkepromille» for mer informasjon om hvordan organisasjoner, og du selv, kan bidra til å bekjempe uheldig alkoholkultur.

Når man er på vei ut døren med sekken over skulderen, skal man ikke føle på et press om å måtte ha en sekser med Tuborg. Fordi festen er for alle, uansett.

ILLUSTRASJON: Eiril Solveig Ugulen

DEBATT: DINE MENINGER PÅ TRYKK

VIL DU SKRIVE TIL UNDER DUSKEN?

**SEND MAIL TIL
DEBATTREDAKTOR@STUDENTMEDIENE.NO**

INNLEGGET MÅ IKKE OVERSTIGE 2500 TEGN, MELLOMROM INKLUDERT.

Møllenberg: Hvor er studentorganisasjonene?

Et strukturelt problem er ikke noens skyld, men manges ansvar. Men hvor er studentorganisasjonene?

TROND ÅM
Bystyremedlem i Trondheim (V)

ILLUSTRASJON: Serena Guler

Det skjer ting på Møllenberg. Etter over en måned, hvor fortvilte naboer har bedt om hjelp til å løse utfordringene med massiv festing og uutholdelig støy på nattestid, har flere aktører innsett at problemet er så betydelig at det krever tiltak. Det kommer til å ta tid, og ingen enkeltaktører kan løse dette alene.

NTNUs rektor Anne Borg ble nylig intervjuet i podkasten Omadressert. Hun har fått mye – og etter min oppfatning velfortjent – kritikk for måten hun først avfeide NTNUs helt åpenbare ansvar for å bidra til at byen og universitetet lever godt med hverandre. I intervjuet nevnte hun flere konkrete tiltak som gir grunn til optimisme: NTNU samarbeider nå med kommunen og andre om å løse problemene på Møllenberg.

Men NTNUs ledelse og student-samskipnaden er også klare over at samlokalisering av campus i sentrum betyr at man må unngå at det skapes «flere Møllenberg». Det er konkrete og gode signal fra rektor. Internasjonalt har det i flere tiår blitt gjort forskning på såkalt «studentification», som nettopp handler om hvordan universitetsbyene sikrer en variert beboersammensetning til beste for alle. Studenttinget og Velferdstinget har så langt i debatten vært mest opptatt av å understreke at de selv ikke har noe ansvar. Som Studenttingets leder Andreas Knudsen Sund uttaler til Universitetsavisa: «NTNU har ikke noe mandat over hva studenter eventuelt gjør på nattestid. Det er ikke i utgangspunktet NTNU som har ansvar for fadderukene. Det er det linjeforeningene som har. Og de har heller ikke noe ansvar her fordi

fadderuka sluttet for lenge siden. Om det er noen som skal gå inn her og ta ansvar så er det nå kommunen selv».

De fleste er enige om at problemene på Møllenberg er hinsides «man må tåle litt støy hvis vi velger å bo i en by», eller «studentene er jo voksne mennesker som har ansvar for sine egne handlinger». Dette handler heller ikke om hvorvidt det er få, mange eller ingen studenter som forårsaker nattebråket. Vi vet at det er mange studenter som gjerne vil sove om natta. Dette er avsporinger. Problemet på Møllenberg er ikke «ungdommen nå til dags», men parallelle virkeligheter, forårsaket av hyblifisering og ukultur, som krever at mange tar ansvar. Hvis det ikke gjøres noe, vil dette problemet bli større i alle sentrale bydeler i Trondheim. Det er det ingen som er tjent med.

ILLUSTRASJON: Serena Guler

Det mulige er umulig

Jørgen M. D. Sollie

Student

Gjenåpning av storsamfunnet, UKE-programmet slippes, konserter annonseres og studentene er tilbake i sine gallaer og med sitt muntre humør. Ah, som livet sakte vender tilbake til hva som minner om «the before times».

Det er dog et problem som fortsatt gjelder, og det er farsen som er UKE-billettene utlignelighet. Gang på gang, uten unntak, blir billettene til de største arrangementene utsolgt på under ett minutt. En betydelig andel av byens ivrige studenter sitter og nistirrer på klokken som sier 11:59, og venter på om de får kjøpt billett. DER! Og nå er arrangementet utsolgt.

Her oppstår så hva jeg vil kalle UKE-paradokset: Alle billettene er utsolgt, men ingen har egentlig billetter. Den siste måneden har vi sett dette nå sin postkapitalistiske absurditet: Folk kjøper billetter til arrangementer de ikke vil dra på, for å kunne byttehandle til seg billettene til arrangementene de

Hvorfor tolerer UKA at det i praksis har oppstått en parallell byttehandelsøkonomi med billettene deres?

selv vil dra på. Facebook-siden «UKA-21 kjøp og salg» er blitt den de facto måten å få tak i billetter på. Til å være en festival som skal tilby kultur til byen, har festivalen begynt å ligne mer på boligmarkedet, hvor du allerede må ha høy kapital (en billett) for å etablere deg. Og selve slippene minner mer om Black Friday, hvor man i den desperate nøden etter å få tak i ting griper fatt i hva som helst, uten noe forhold til hva det er.

Dette er på ingen måte den naturlige måten ting må være på. Jeg utfordrer UKA til å ta tak i dette. Det er for sent for UKA-21, men til UKA-23 ønsker jeg å utfordre UKA til å finne andre løsninger. Jeg har noen idéer her:

Nedskalere heldigitaliseringen. Gå tilbake til at man må kjøpe billetter et fysisk sted, og heller stå i kø for å vente. Hvis noen vil sove i telt for å rekke billettslippet, så er det helt opp til dem.

Slipp billetter i bølger. Istedenfor at alle konsertbillettene blir sluppet på én gang, så spre dem utover i tid. For eksempel hundre billetter på mandag, hundre billetter på tirsdag og så videre. Da unngår man at arrangementer blir utsolgt umiddelbart, og det kan føles mer rettferdig.

Ha uannonserte billettsslipp. Istedenfor å annonsere slippunktet, bare si: «Hei, nå er billetter tilgjengelig. Løp og kjøp» på et eller annet tidspunkt. Dette motvirker botting, og unngår at folk planlegger innkjøpet.

Forslagene jeg kommer med ovenfor er kanskje ikke tilstrekkelige, men det er i hvert fall et forsøk på å angripe problemstillingen. Jeg vil som sagt utfordre UKA til å ta grep og forandre på systemet, slik at man på mer rettferdig vis kanskje kan dra på UKA sine arrangementer.

Les mer debatt på underdusken.no

Bao-boller med glasert sopp

TEKST OG FOTO: Hanna Waage Hjelmeland

Når du vil imponere, men ikke har tid til å kokkelere.

Noe av det beste i livet er gode måltider med venner. Denne smaksrike retten av kinesisk opphav er perfekt for et delemåltid. Den er enkel, tar bare 20 minutter å lage, og kan lett skaleres til flere personer. Perfekt for din neste kollektivmiddag! Denne oppskriften gir fire porsjoner.

Ingredienser

8 bao-boller
(kan kjøpes ferdige i de fleste større butikker.)
3 portobellosopper

Soppmarinade

0,3 dl soyasaus
2 ss lønnesirup
2 ss hvitvinseddik
2 ts sesamolje
1 ts sriracha

Fyll

2 gulrøtter
1 agurk
2 vårløker
Hoisinsaus
Sesamfrø
Koriander

Framgangsmåte

1. Stek skivet sopp i olje.
2. Bland sammen marinaden og ha den over soppen når den er blitt gylden. La marinaden koke inn i soppen.
3. Kutt grønnsakene i tynne strimler og finhakk vårløken.
4. Damp bollene som angitt på pakken. Disse kan også lages fra bunnen ganske enkelt, men det krever litt tid.
5. Dander fyll i bollene med et lag hoisinsaus i bunnen. Topp med sesamfrø og koriander. B(a)on appétit!

Klimatiltak er samfunnets ansvar

Tre fjerdedeler av klimagassutslippene i Trondheim kommune skyldes annen mobil forbrenning, energiforsyning og veitrafikk.

TEKST: Britta Benz
ILLUSTRASJON: Kirsti Jacobsen

– Det aller viktigste for oss er å kutte direkte klimagassutslipp i kommunens virksomhet, og jobbe for å øke vekten av klimakrav under reguleringsprosesser, sier Hans Fredrik Kvitvang i Trondheim kommune.

Kvitvang er leder for Miljøenheten, som er kommunens fagressurs innen klima, folkehelse, landbruk, natur og forurensning. Han legger til at det også er viktig å beholde og styrke ordninger der kommuner kan søke om tilskudd for miljø- og klimatiltak.

Plan- og bygningsloven kan gi klimamakt

– For kommunens virksomhet er klimahensyn vektet 30 prosent i anbuds-konkurranser. Dermed er det ikke nødvendigvis lavest pris som er utslags-givende for å vinne, påpeker Kvitvang.

Han legger til at den eneste måten kommunen kan påvirke eksterne byggeprosjekt på, er gjennom regu-leringsplaner. En reguleringsplan fast-setter hvordan et område skal anvendes og bebygges.

– Klimaloven er underordnet Plan- og bygningsloven, og sistnevnte stiller ingen klimakrav på nåværende tidspunkt, forklarer Kvitvang.

Kommunal- og moderniserings departementet har foreslått å inkludere klimakrav i Plan- og bygningsloven, med høringsfrist i november.

– En slik lovendring vil gi oss mulighet til å stille mye strengere klimakrav til private utbyggere, så vel som offentlige utbyggingsprosjekt, ut-dyper Kvitvang.

KLIMAKRAV: Kvitvang peker på at det er nødvendig med klimakrav i Plan- og bygningsloven. FOTO: Privat

Han påpeker at noen av klimamålene Trondheim kommune har satt, er helt avhengig av drahjelp fra staten.

Stort boligforbruk skaper problemer

Professor Edgar Hertwich ved Institutt for energi- og prosesseteknikk på NTNU har forsket mye på materialeffektivitet, og trekker også fram regelverket.

– En del av det som driver økningen i størrelsen på hus, er lovgivning, skattepolitikk og regler som for eksempel prioriteter eneboliger framfor blokkleilighet.

Han trekker fram at å investere formuen sin i bolig fører til mindre skatt enn om den investeres på andre måter.

– Slike drivere øker forbruket av bolig, som har en rekke negative samfunns-konsekvenser i tillegg til de miljømessige konsekvensene, utdypes Hertwich.

Mengden materiale som brukes, har stor påvirkning på utslippene knyttet til boligbygging.

– Størrelsen på boliger er svært viktig, selv om det finnes tekniske løsninger som reduserer materialbruk, så utgjør dette en mye mindre mengde enn å redusere selve forbruksvolumet, forklarer han.

Forbruksvolumet inkluderer alle kvadratmeter du eier, også for eks-empel hytter.

Vind- og vannkraft krever nye vurderinger

Hertwich påpeker at hvilke energikilder som egner seg best, alltid må vurderes opp mot lokale forhold og formål.

– Vind- og vannkraft er svært gode rene energikilder, men de har økologiske konsekvenser, derfor må lokasjon vurderes nøye, sier Hertwich.

Han påpeker at det er viktig å huske på at vi er avhengig av fornybar kraft, og hvor store de negative konsekvensene av fossil energi er. Selv ble han over-rasket da vindenergi og kullkraft ble sammenlignet.

– Bare selve forsyningen av et kull-kraftverk, altså før det forbrenner og lager energi, forårsaker flere miljø-konsekvenser enn det hele vindkraft-prosessen gjør.

Strømforsyning står for cirka 40 prosent av verdens utslipp.

– Økt elektrifisering er svært viktig i utslippsreduksjon. I tillegg har det en rekke positive ringvirkninger på det lokale miljøet, sier Hertwich

Strømmen i Norge domineres av regulerbar vannkraft, men de fleste andre land er i mye større grad av-hengig av solceller og vindkraft for fornybar kraft.

– Elektrisk kraft lages i samme øye-blikk som den forbrukes. For noen fornybare energikilder, som solceller og vindkraft, kan det bli utfordrende fordi det ikke alltid blåser eller er klar himmel, påpeker Hertwich.

Atomkraft og CO2-fangst

Hertwich forklarer at utfordringene noen fornybare energikilder har, gjør atomkraft og CO2-håndtering til viktige verktøy i klimakampen.

– Det er bekymringsverdig at ikke flere er positive til dette, sier Hertwich

CO2-fangst er i vinden for tiden. Det innebærer å fjerne CO2 fra store utslippskilder som søppelforbrenning og sementfabrikker, og sende det til geologiske lagre.

Statkraft utvikler for tiden et slikt anlegg på Tiller, tilknyttet forbrenningen av restavfall. For Trondheim kommune er det et viktig ledd i å nå målet om å redusere utslippene med 80 prosent fra 2009 til 2030. Foreløpig er ikke anlegget klart for drift. →

NY TID: Hertwich forteller at å få ned utslippene ved strømforsyning med fornybar energi er viktig. FOTO: Titt Melhuus

Klima er politisk

Forskningsleder Steffen Kallbekken for klimaøkonomigruppen ved CICERO har forsket mye på virkemidler i klimapolitikken. Han poengterer at befolkningsstøtte kan endres over tid.

– Røykeloven var svært upopulær da den ble innført, men nå er det knapt noen som er imot den, påpeker Kallbekken.

Når det gjelder klima, mener han at det også går motsatt vei.

– Mange klimatiltak som har bred støtte, gjennomføres ikke, sier Kallbekken.

Likevel understreker han at selv om det er politisk legitimt å innføre tiltak som ikke støttes av majoriteten av befolkningen, så innebærer dette en viss risiko.

– Det er en vanskelig balanse mellom hvor mye vi trenger å gjøre for å nå målene, og samtidig sørge for at vi ikke forårsaker en motreaksjon som påfører klimapolitikken et stort tilbakeslag, utdyper han.

Kallbekken påpeker at klimapolitikken skal opprettholdes lenge, og da er støtte fra befolkningen essensiell for gjennomføringen.

Enkeltindivers ansvar eller statens forpliktelse

Hertwich konstaterer at det kun er som et samfunn vi kan stoppe klimaendringer.

– Livsstil er helt klart en viktig faktor, men klimatiltak er ikke enkeltindivers ansvar, sier han.

Han poengterer at selv om de tiltakene som skjer på individnivå er gode, så er det enda viktigere at politikken omstiller seg.

– Satt på spissen har du mer påvirkningskraft som aktivist enn veganer, selv om det ene selvfølgelig ikke utelukker det andre, sier han.

Kallbekken er enig, og trekker fram at klimatiltak er en dugnad alle må være med på.

– Staten har mye makt gjennom lover og reguleringer, men det er ikke det samme som å si at alt burde overlates til staten, sier Kallbekken.

Han poengterer hvor viktig det er å ha dialog med lokalsamfunn, og trekker fram vindkraft på land som et eksempel der dette ikke har gått bra.

– Kombinasjonen av utilstrekkelig dialog med lokalsamfunnet, til tider store naturinngrep, og store inter-

POLITIKK: Kallbekken mener at det er viktig å ha støtte fra befolkningen når man innfører klimatiltak som skal vare lenge. FOTO: CICERO

nasjonale selskap som utbyggere heller enn lokale, har ført til stor motstand, forklarer Kallbekken.

Hvor viktig er befolkningsstøtte?

– Fra meningsmålinger ser vi helt klart at flertallet tror på klimaproblemer, sier Kallbekken.

Til tross for den generelle støtten til tiltak, kommer det ofte motstand med én gang det blir spesifikt.

– Regulering, altså forbud, møter størst motstand, tett etterfulgt av avgifter, sier Kallbekken.

Han forklarer at dette skyldes at direkte utgifter er lette å legge merke til, mens de indirekte ikke er det.

– Subsidier og andre myke tiltak, som i praksis kan koste samfunnet vel så mye som avgifter, møter mye mindre motstand, forteller Kallbekken.

Han legger til at reguleringer og avgifter alltid må sees i sammenheng med konteksten de innføres i.

– Det er mye lettere å øke drivstoffavgifter for bilister dersom man har et fullverdig kollektivtilbud, forklarer Kallbekken.

Han legger til at klimamålene er tøffe å nå, og da vil flere merke konsekvensene av tiltak.

– For at noen skal støtte et klimatiltak, må de ha troen på at det fungerer, i tillegg til at de påvirkes av om de i utgangspunktet liker det eller ikke, sier Kallbekken.

Kjøtt og fly

Kjøtt og fly er blant de mest polariserende temaene i klimadebatten og valgkampen.

– Det finnes ingen miljøvennlige måter å produsere de mengdene kjøtt som forbrukes i Norge i dag på, sier han.

Han legger til at han ikke er helt imot kjøtt, og at beitedyr kan ha positive effekter, som ønsket landskapsutvikling og arealutnyttelse.

– Selv om det finnes noen erstatningsprodukter for kjøtt, er ikke disse fullverdige for de fleste, påpeker Kallbekken.

Han legger til at det samme gjelder fly. Mangelen på fullgode alternativer bidrar i stor grad til polariseringen.

Kallbekken forklarer at tiltak som påvirker etterspørsel, kan være effektive.

– Å bytte reisemål kan ha stor effekt. En tur til Gran Canaria fører til halv-

parten av utslippene en tur til Thailand gjør, sier Kallbekken.

Han har mest tro på statlige tiltak, til tross for meningsmålinger som viser at enkeltpersoner i teorien er villige til å gjøre mye.

– Det er enorm forskjell på hva folk sier de vil gjøre, og hva de faktisk gjør, og skal tiltakene være effektive, må mange nok være med på dem, forklarer han.

Han trekker fram responsen til FN's fjerde klimarapport i 2007 som et eksempel.

– Ifølge meningsmålinger skulle 31 prosent betale klimakompensasjon når de fløy, men i realiteten gjorde mindre enn 0,1 prosent det.

Klimabudsjett er en del av kuren

Hertwich mener at klimapolitikken i større grad må omfatte alle aspekter, både de gode tiltakene, og de tingene som forårsaker utslipp. Han trekker fram klimabudsjett som et viktig ledd i dette.

– Andre land, som for eksempel Storbritannia, beregner miljøkonsekvensene av budsjettet sitt. Om de innfører noe som forårsaker utslipp, må de redusere utslippene på noe annet, forklarer han.

Kallbekken påpeker at klimabudsjett er svært nyttige styringsverktøy, spesielt for kommuner og staten.

– Når klima kobles til det finansielle budsjettet, synliggjør det helheten av alle tiltakene og utslippspostene, forteller han.

Et vennlig dytt i hverdagen

Nudging, eller vennlige dytt, er verktøy som brukes for å få brukere til å endre adferd ved å gjøre miljøvennlige valg mer attraktive, uten å bruke restriksjoner.

– Nudging har effekt der det er enkelt å endre atferd, for eksempel å bruke mindre porsjoner for å redusere matavfall, sier Kallbekken.

Kallbekken mener altså at det kan være et nyttig verktøy i visse tilfeller, og i klimakampen drar alle monner.

– Det er kostnadseffektivt, men ikke alltid like styringseffektivt. Kanskje klarer man å få 20 prosent til å endre atferd. Det er ikke nok, isolert sett, påpeker Kallbekken.

Den vanligste kritikken mot nudging er at det er en form for paternalisme, og at det kan oppleves som manipulativt.

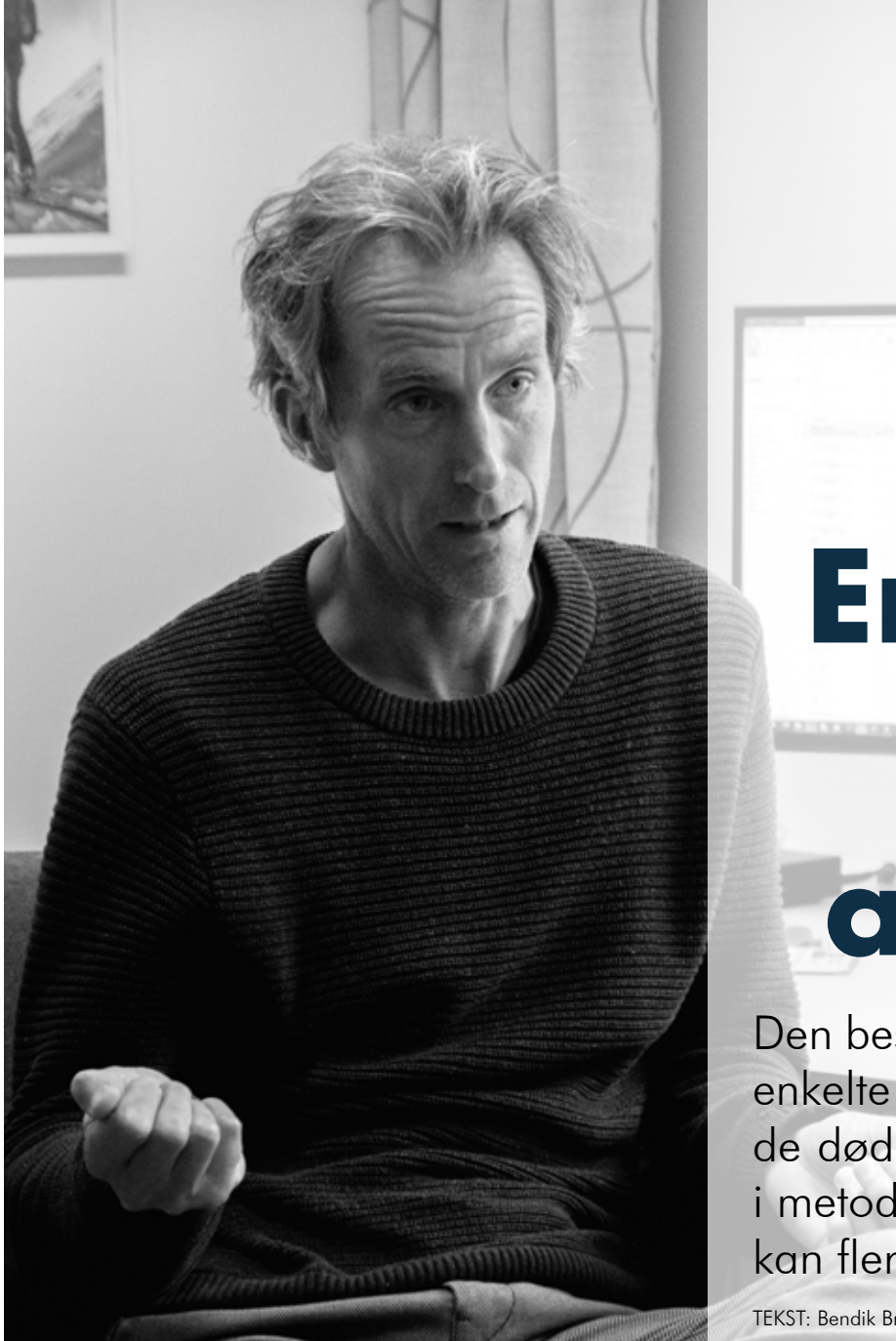
– Alle valg vi tar er innrammet på en eller måte, det er umulig å ikke påvirke dem, forklarer Kallbekken.

Nye briller og kontaktlinser.
Vi har studentrabatt!

interoptik
Sjøhaug & Sande

Ths. Angells gt. 22, Trondheim. Tlf. 73 99 04 00

En gave fra de avgåtte

Den beste gaven er å gi, men enkelte gaver kan kun gis av de døde. Med en ny endring i metoden for organdonasjon kan flere gi enn før.

TEKST: Bendik Brodshaug | FOTO: Jonas Aagaard

Mange tenker på døden som noe fjernt, sårt og absolutt. Er en person død, kan man ikke gjøre noe med det. I visse tilfeller kan avdøde donere organer, gitt at pårørende mener avdøde hadde ønsket det.

Ikke alle kan bli organdonor. Fram til 31. august i år kunne man kun gå etter prinsippet om død ved hjernedød, men nå kan sykehusene også velge å benytte seg av død ved hjerte- og åndedrettsstans (forkortet til cDCD, journ.anm.) for at en person kan være en potensiell organdonor, forteller informasjonsansvarlig Aleksander Sekowski i Stiftelsen organdonasjon.

– På St. Olavs er det mange som har tatt imot endringen med glede, spesielt de som driver med det. Men jeg vet at det er en del grupperinger med etiske kvaler ved andre fagmiljø, sier Berge Solberg, professor i medisin ved Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie ved St. Olavs.

Hjernedød - en varm avskjed

For å kunne forklare når noen kan donere organer, må man forstå når man er død. Ifølge lovverket er en person død når hjernen er komplett og irreversibelt ødelagt, og ingen tegn til

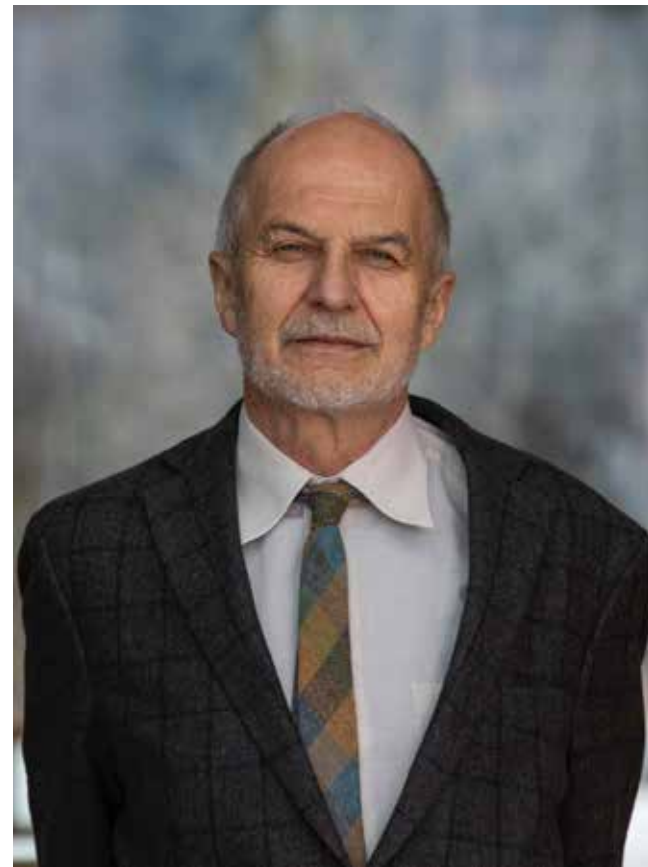
funksjon er å finne i lillehjernen, storehjernen eller hjernestammen. Hjernedød har vært hovedkriteriet siden 70-tallet og fram til i dag.

– Kun pasienter på intensivavdelingen med alvorlige skader, hvor samtlige ligger i respirator, er mulige organdonorer, understreker Solberg.

Det som skjer er at pasientens kropp slutter å pumpe blod opp til hjernen av seg selv. Etter nevrologiske kriterier og røntgen av hjernen, kan pasienten erklæres hjernedød. Denne døden skiller muligens fra vår felles forståelse av død, fordi pasienten er koblet til respirator.

REDDER LIV: Aleksander Sekowski forteller at den nye metoden kan gi 20 prosent flere organdonorer. FOTO: Stiftelsen Organdonasjon

IKKE OPPFYLT: Aslak Syse mener at forskriften om dødsdefinisjon ikke nødvendigvis er oppfylt med den nye metoden. FOTO: UiO

– Da går brystet opp og ned, hjertet slår og kroppen er varm, selv etter at pasienten er erklært død. Folk vil kunne si at kroppen er i live, men hjernen er død, forklarer Solberg.

Hjerte- og åndedrettsstans – en bestemt avskjed

Dagens endring går ut på at man i tillegg til hjernedødkriteriet, kan bruke cDCD som gyldig dødsårsak for en potensiell organdonor. Med cDCD opphører ikke sirkulasjonen til hjernen helt hos den hardt skadde intensivpasienten som ligger på respirator, selv om hjernen er helt ødelagt, og hjernedødkriteriet er dermed ikke oppfylt. Men varig opphør av sirkulasjon regnes som et tegn på en komplett ødelagt hjerne, og er festet i forskriften om dødsdefinisjon, paragraf to.

Når behandlende leger vurderer det til at det ikke lenger er noe håp for pasienten, og videre at behandling er nytteløst, skrur de respiratoren av, og pasienten dør av hjerte- og åndedrettsstans, forklarer Sekowski.

I de tilfellene der organdonasjon ved cDCD er mulig, vil man ta opp spørsmålet om organdonasjon med nærmeste pårørende.

– Det heter å avslutte livsforlengende behandling, forteller Sekowski.

Da venter man fem minutter, hvor legene ikke rører pasienten, ikke utfører hjerte- og lungeredning, og døden blir erklært.

– Man har ingen beskrivelser i litteraturen av noen som har dødd og spontant gjenoppstått etter fem minutter, sier Solberg.

Etter dette begynner man å gi blod-sirkulasjon kun til organene som skal doneres. En ballong stanser blod-sirkulasjonen til hjerte og hjerne. Sekowski sier at én grunn er at det ikke lenger er håp for den nå avdøde, og at det er lite etisk å prøve å redde en død person som ikke kan behandles.

Et dødt prinsipp

Solberg forteller at det er på dette punktet enkelte har moralske kvaler.

I organdonasjon har man et gyldent prinsipp, og det er at en skal være død før man henter ut organer. Kritikerne har spurt om, hvis vedkommende allerede er død, hvorfor man trenger en ballong til å hindre sirkulasjon til hjernen, sier Solberg.

Når det kommer til cDCD tar man heller ikke bilde av hjernen for å forsikre seg om at den er ødelagt. Aslak Syse, professor emeritus ved Institutt for offentlig rett ved UiO, synes at man nå risikerer å gå fra en regel for organdonasjon fra sikkert døde mennesker, til døende mennesker.

– Ved cDCD erklæres pasienten død så tidlig i prosessen at mange er bekymret for om pasienten faktisk er død, mener Syse.

Han forteller at det til vanlig er krav om røntgenbevis for at pasienten er død, som i mange land er definert med totalt og varig opphør av hjernefunksjonene.

– Den norske definisjonen går et skritt lenger enn i andre land, med krav om irreversibelt opphør, opplyser Syse.

→

TATT IMOT: Berge Solberg forteller at fagmiljøet ved St. Olavs er glade for endringen i organdonasjonskriteriene.

Varig og irreversibel strid

– Hvordan kan man være helt sikker på at vedkommende er død, spør Solberg.

Det er i striden mellom varig og irreversibel at døden heller blir filosofi og medisin, enn et folkelig begrep. Man har dødsdefinisjonen i forskriften om dødsdefinisjon, men den dekker ikke alt man intuitivt tenker om døden.

– Hvis du går forbi et dyr du tror er død på gata, lur du ikke på om det er hjernedødt eller ikke. Du lur på om det er død eller ikke, sier han.

Det er også en spesiell ordlyd i forskriften nevnt ovenfor, nemlig irreversibel hjerneødeleggelse og varig hjerte- og åndedrettsstans. Solberg understreker forskjellen mellom dem ved å vise til en tenkt situasjon.

Han beskriver en tenkt person som har fått normal hjertestans. Man kan i prinsippet gjenopplive personen, men ønsker ikke å gjøre det fordi helse-tilstanden tilsier at det hadde vært galt. Da kan man hevde at personen er død fordi man har varig hjerte- og åndedrettsstans. I andre situasjoner starter man gjenoppliving av personer med hjertestans. Da er ikke hjertestansen nødvendigvis varig, og pasienten ennå ikke død, fordi intensjonen er å bringe vedkommende tilbake til livet.

– Satt på spissen kan man si at om man er død, delvis avhenger av insjon. Det er en krevende tanke, men spørsmålet er om vi ikke er nødt til å akseptere den i møte med avansert medisinsk teknologi, sier Solberg.

Både Solberg og Sekowski understreker at organdonasjon kun skjer med personer som er erklært døde, og som ikke kan gjenopplives.

Syse er mer skeptisk, og mener at når man ikke har røntgenbilder av hjernen, oppfyller man ikke nødvendigvis paragraf tre i forskriften om dødsdefinisjon.

– Det har vist seg fram til nå, selv om ønsket ved å endre dødsriteriene har vært å øke tilgangen til donorer og organer, at flere potensielle donorer har trukket seg. Dette er jo på sett og vis forståelig fordi man kan frykte at organer blir fjernet før vedkommende utvilsomt er død i tråd med de tidligere dødsriteriene, fortsetter Syse.

Mener organdonasjon er trygt

Når endringer i organdonasjon er aktuelt, blir ofte folk skeptiske. Det har Sekowski forståelse for.

– Det er forståelig. Organdonasjon er et vanskelig medisinsk område, og

samtidig har det vært enkelte medie-saker som har skapt forvirring rundt metodene. Det er trist at folk har inntrykk av at de ikke er trygge og at helsevesenet ikke gjør alt de kan for å redde dem, mener Sekowski.

Likevel forsikrer han at den nye metoden er trygg. Han forteller blant annet at flere land vi liker å sammenlikne oss med, benytter seg av pasienter som dør av cDCD som potensielle organdonorer, og at donasjonsraten kan øke med opptil 20 prosent.

At den nye metoden er med på å øke antall organdonasjoner, er Syse enig i. Han sier at på sikt er det mulig at det er flere pasienter man kan hente organer ut ifra.

– Den nye metoden fører til at pasienter med store hjerneskader, der prognosen tilsier død, eller så dårlig overlevelse at livsforlengende behandling ikke er meningsfull, vil kunne bli vurdert til organdonasjon, mener Syse.

Sekowski understreker at det er trygt å si ja til organdonasjon i Norge, og at det har ingenting å si for behandlingen man får.

– Man må kunne stole på helsevesenet og helsetilbudet, mener Sekowski. **UD**

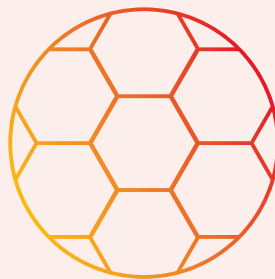
RØDT KORT OG GULLBALL

Fotball-VM for kvinner i 2019 var en enorm suksess målt i seertall og antall tilskuere. Sluttspillet, som tok plass i Frankrike, føltes som en milepæl for kvinnefotballen med tanke på engasjementet som ble skapt gjennom hele turneringen. En viktig grunn til at VM 2019 ble en suksess, var rammene som ble lagt rundt turneringen. Mediedekningen var på nivå med den for mesterskapene for herrer, og stadionene som ble tatt i bruk var noen av de beste Frankrike hadde å by på. Dette ga resultater i form av titusenvis av tilskuere, der den kampen som hadde færrest besøkende fortsatt tok imot over 8000 ville fotballfans.

Det føltes derfor som et stort tilbakesteg da det ble annonsert at en av stadionene som skal brukes under neste sommers EM, kun tar imot 4700 tilskuere. Slike begrensninger gjør at veksten i kvinnefotball svekkes, og det er ingenting annet enn ren idioti fra UEFA å legge mesterskapskamper til en stadion på størrelse med hjemmearenaen til Kristiansund. Det er bare å komme seg tilbake til tegnebrettet, og ta med seg et rødt kort på veien.

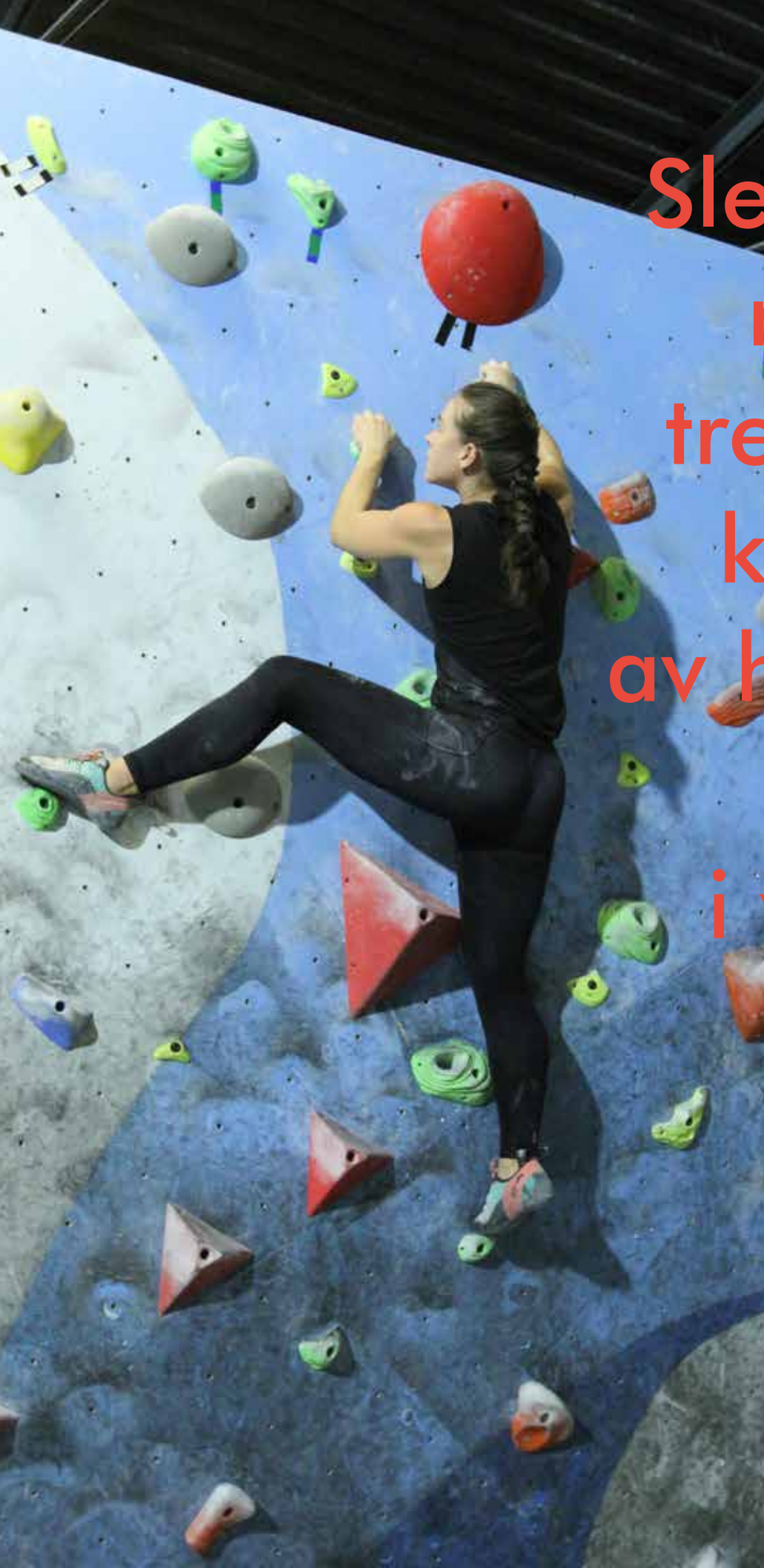

Forhåpentligvis sitter sportsredaksjonen nå for siste gang og skriver ned datoen 12. mars. En dato som Norge, og ikke minst idretten, endelig skal legge bak seg. For da landet stengte ned 12. mars, var selvfølgelig idretten en del av den nasjonale nedstengingen, og hele idretts-Norge har måttet stå tålmodige og vente på sin tur. Sakte, men sikkert har idretten fått åpne mer og mer, og som en viktig del av denne prosessen ligger uendelig antall arbeidstimer, for å holde idretten innenfor smittevernsrammer, og noen altfor strenge regler.

Sprinting av utstyr, registrering av hvert minste medlem, kreative øvelser som tar hensyn til avstand, og altfor mange frustrerende hindre som idretten har fortsatt å utmanøvrere. Idretten ligger fortsatt med brukket rygg, men situasjonen kunne vært mye verre, hadde det ikke vært for alle disse menneskene som har ofret tid og krefter for noe som betyr mye for dem, og for oss. Denne utgaven gir sportsredaksjonen gullballen til alle de som har bidratt til dugnaden, og som har gitt alt for å opprettholde idrettsgleden i landet, i tiden vi har trengt den som mest.

TEKST: Sportsredaksjonen

Sleng deg med på trenden – klatre ut av hybelen og opp i veggen

Buldring har tatt Trondheim med storm. Blir du den neste som prøver?

TEKST: Jørgen Espolin Johnson
FOTO: Pia Arnlsen

Om du har prøvd eller hørt om buldring, er du ikke alene. Den nybegynnervennlige klatreformen har blitt en viktig sosial aktivitet for mange studenter under tunge koronarestriksjoner med få kvelder på Samfundet. Men hva er egentlig buldring? Hva er det som gjør at så mange studenter har startet? Under Dusken tar turen til et av Trondheims mange klatresentre, nærmere bestemt Trondheim buldresenter.

Lokasjon, lokasjon, lokasjon

Det er søndag, og Trondheim stiller med overskyet vær. Veien til buldresenteret er noe lang, og jeg og fotografen skal langt inn i Burans dyp. Skal man til senteret for første gang, er det ikke rart om man går seg litt vill, da senteret er plassert midt mellom Dahls bryggeri og et anleggsområde. Vi kommer etterhvert frem, men blir noe overrasket. Det ligner på, og er vel strengt tatt, en forlatt lagerbygning. Har vi fått feil adresse?

Skuldrene senkes litt når det står «Trondheim Buldresenter», men de går noe opp igjen når vi går inn i et varemottak. Tvilen på at vi har kommet til rett sted sviner på den andre siden litt bort når vi blir møtt av en intens svettelukt. Det finnes kanskje ikke et sikrere tegn på at en har kommet inn på et treningssenter. Vi når døren, og rekker å ta en kjapp titt inn, før vi blir møtt av en smilende ansatt og buldrer, Martin Eriksen Havn, som forteller at plasseringen er en del av sjarmen.

– Jeg synes den er nokså fin, og så er det jo utrolig bra busstransport i Trondheim. Selv om man bor på Byåsen eller Leangen, blir buldresenteret plutselig sentralt. Og da kommer man seg også litt unna maset fra sentrum.

Det kan altså være litt vanskelig å finne fram, men med tanke på antall folk som er inne i senteret, er det nok noe man blir vant til. Inne ser det litt kaotisk ut, med mange former og farger på rutene. Ved nærmere inspeksjon kommer det dog fort frem at dette er et lurt system. De ulike fargene viser til ulik vanskelighetsgrad, og vi ser fort hvilke ruter som vi kanskje bør vente med å prøve oss på.

PÅ EGEN HÅND: Marie Kleiven forteller at buldring alene er et godt alternativ.

ALLTID PÅ JOBB: Ansatt Martin Eriksen Havn er selv en aktiv buldrer.

Hva er buldring?

Martin viser oss inn i hallen, og forteller at det er mye på grunn av mediedekning gjennom dokumentarer som «Free Solo» og Mesternes mesterdeltaker Magnus Midtbø at buldring har økt i popularitet blant studenter.

– Kanskje er det tilgjengeligheten til buldring sammenlignet med andre typer klatring som har vært viktig for den økende interessen.

Martin forklarer at noe av grunnen til at studenter velger buldring framfor andre klatreformer, er at buldring skiller seg ut ved at det er noe friere.

– Man trenger ikke så mye utstyr, som tau, men man trenger et par sko. Så gjelder det bare å finne seg en vegg, og begynne å klatre.

Kanskje er det ikke lurt å klatre helt til taket. Når blikket går oppover, ser vi fort at taket sannsynligvis ikke er det mest vanntette. Litt drypp når det regner må nok medregnes. Riktignok er det hverdagskost for innbitte dragvollinger. Litt regn inne er vi vant til.

Han sammenligner buldring med fjellklatring uten sikring, og selv om det kanskje høres noe skummelt ut, viser Martin til at veggene er i passelig høyde, og at det er gode madrasser under, som gjør et eventuelt fall mykt.

– Buldring har en lav skadefrekvens.

I løpet av tiden Under Dusken er inne i hallen, ser vi mye fall, men alle kommer seg fort opp, tilsynelatende uten skader. Martin er åpen om at skader kan oppstå, men at i løpet av hans tid som ansatt har de ikke slitt noe særlig med det på senteret. Han tenker seg kjapt om, og forteller med et glimt i øyet:

– En må regne med litt vondt i underarmene.

Mer lek enn trening

Til tross for at det er tidlig søndagsmorgen, ser det ikke ut til å stoppe studenter fra å ta seg en buldreøkt. Det går ikke lang tid før vi møter en gruppe studenter som ivrig forteller om hvorfor de velger å legge søndagsturen til buldrehallen.

– Det er en veldig god treningsøkt, uten at en trenger motivasjon for å trene. Her kan man trene uten at en trenger noe utstyr eller opplegg, forteller kybernetikkstudenten Susanne Ackre.

Hun legger til at en glemmer litt at en trener, og at det føles mer som lek. Medstudent Petter Skau-Nilsen sier seg enig.

– Det er lavterskel å begynne å buldre.

Anette Fagerheim Bjerke legger fort til:

→

MATT: En intens runde sjakk mellom rutene.

OBSERVANT: Når noen er i veggen, følger de andre spent med.

– Og det gir mestringsfølelse, mer mestringsfølelse enn hos andre idretter.

Resten nikker anerkjennende. Ut fra ansiktsuttrykkene rundt om i hallen kan det også se ut som at å klare å klatre til toppen av en rute gjør at en trekker litt mer på smilebåndet enn man gjør av knebøy.

En idrett for alle nivåer

I media har det (med god grunn) vært mye fokus på studenter som har slitt sosialt under koronarestriksjonene. Noen har vært ensomme, andre frustrerte over zoomforelesninger og professorer uten teknisk innsikt. Man har altså ikke vært alene om man har savnet en fullstappet Bodega, eller forelesninger der ikke alle får plass.

Martin understreker at tiltak ble satt i gang tidlig, og at buldresenteret ikke har hatt noen koronatilfeller. På tross av hva en kanskje skulle tro, har de også tvert imot opplevd en større pågang under pandemien.

– Vi har vært heldige.

Med mye annet stengt ser det altså ut til at buldring har blitt en viktig sosial arena for mange studenter i perioden. For studentene vi snakker med, er det sosiale aspektet med buldring viktig. For selv om de klatrer én og én, følger de andre med på hverandre og kommer med skryt om en når toppen, eller litt tips om en skulle falle ned.

Skau-Nilsen forteller at noe som gjør at det funker, selv med ulike utgangspunkt, er at nivåforskjellene flyter bort. På tross av at rutene en klatrer har ulik vanskelighetsgrad, er både lette og vanskelige ruter overlappende. Han mener at det er med på å gjøre at det blir mer en fellesøkt enn en aktivitet en gjør alene.

– Det er gøy at man kan klatre på samme områder. Det blir ikke noen synlige nivåforskjeller, eller klasseforskjeller om du vil.

Mestring alene

Selv om det er tydelig at det sosiale er en viktig del av buldring, går det ikke lang tid før vi treffer på ei som også synes det fungerer bra alene. Sykepleiestudent Marie Kleiven forteller at hun gjerne

buldrer med andre, men presiserer at hun synes buldring gir en så god mestringsfølelse at det ikke er noe problem.

– Det er så utrolig artig!

I tillegg trekker hun fram at hun raskt kommer inn i flytsonen, en tilstand der hun stresser ned og glemmer tid og sted.

– Det er full konsentrasjon. Når jeg buldrer fokuserer jeg kun på neste tak – man kommer veldig inn i det.

Sagt på en annen måte oppleves altså buldring både som en fellesaktivitet der en kan styre tempoet litt selv, og en aktivitet som godt kan fungere som en treningsøkt alene. Vi legger også merke til en tredje gruppe, de som går to og to.

Godt alternativ på date

Med stram line og komfortable sofaer trenger man ikke buldre hele tiden. Martin påpeker at mange velger å legge dater til buldrehallen. Han ler litt, og sier at det kan være en god måte å få ristet løs litt nervøsitet på.

– Det er mange som tar med tinderdater hit og får inn litt aktivitet.

Kanskje er muligheten til å styre tempo selv noe av det som gjør at buldring har blitt en utfordrer til den klassiske skogsturen eller en øl i sentrum. Går praten dårlig, er det bare å hive seg i veggen. I tillegg løser buldringen et problem for den som liker å trene styrke og ønsker vil vise det frem på date.

– Du får vist frem at du er sterk, men vi har også sjakkbrett her, om en skulle trenge litt pause.

Tinderdater eller ei, vi finner veien ut av hallen noe lettere enn vi fant veien inn. I døren møter vi en tidligere student. Han forteller at han skulle ønske at han hadde oppdaget senteret da han studerte. Vi går ut og trekker pusten. Svettelukten ble vi vant til, men det kjennes godt å få litt frisk luft. **UD**

OBSERVANT: Når noen er i veggen, følger de andre spent med.

REPORTASJE 28

FRA VERVBONANZA TIL VELFERDSTINGSLEDER

TEKST: Andreas Stenhaug
FOTO: Mari Heggdal Evensen

Etter tre måneder i Trondheim hadde hun seks verv. Nå er Ellinor Lindstrom leder for Velferdstinget, og planlegger å styrke studentfrivilligheten.

- Ja. Jeg har alltid vært sånn «wæææ» før jeg gjør noe utfordrende. Men akkurat når jeg står i det, blir jeg helt rolig. →

– INGEN
FORSTÅR
STUDENTERS
BEHOV BEDRE
ENN STUDENTENE SELV

Verv, engasjement... og fritid?

Ellinor utbroderer energisk om en tettepakket hverdag med verv, ansvar og engasjement. På genseren hennes står det «du skal leve også». Jeg blir nysgjerrig – hva betyr dette for henne?

– Å leve betyr å ha tid til å gjøre de tingene som gir deg energi, glede og påfyll, sier hun engasjert.

Hun utdyper at en full dag med bare forelesninger og plikter ikke er det hun forestiller seg at et fullverdig studentliv skal være.

– Du skal ha tid til de tingene som gjør deg glad, sier hun med overbevisning.

Jeg får en følelse av at det ikke er sofaslitting og Netflix som er hennes primærkilder for glede og påfyll.

– Jeg blir veldig glad av å være sammen med mennesker – spesielt av å jobbe rundt engasjerte mennesker, sier hun.

Men hva gjør Ellinor når hun skeier ut?

– Å sitte igjen altfor lenge på Samfundet en tirsdag, bare fordi det er hyggelig. En gang i blant må jeg bare ta helt pause der jeg for eksempel hører på *Radiorepsjonen*-episoder fra 2012 som jeg har hørt tre ganger før. Eller *Too hot to handle* på Netflix!

Litt sofaslitting også, altså.

Velferdstinget og studentvelferd

Velferdstinget er de som bestemmer hvordan semesteravgiften skal brukes. De jobber også politisk opp mot både studentsamskipnaden og kommunen.

– Vi i arbeidsutvalget fronter saker, lager saker, og utøver politikken som de 19 medlemmene i Velferdstinget vedtar, forklarer Ellinor.

Som leder for arbeidsutvalget er Ellinor ansvarlig for den daglige driften av Velferdstinget. 50 friske millioner fra semesteravgiften skal Velferdstinget fordele på studentfrivillighet, psykososiale tilbud, NTNUI og mye mer.

Allerede første uke i jobben var hun Velferdstingets ansikt utad i flere aviser, og hadde besøk av Henrik Asheim. Hun forteller at hun kjenner mye på det store ansvaret som kommer med vervet hennes.

– Dette året i Velferdstinget er min sjanse til å satse alt på de tingene jeg brenner mest for akkurat nå. Det er med

stor ydmykhet at jeg får representere så mange studenter, sier hun tydelig.

En stor del av Velferdstingets budsjett går til Sit, for å styrke deres tjenester. Mye av det går også til andre psykososiale tilbud til studenter.

– Vi har ganske saftige avtaler med blant annet NTNUI, Studenter-samfundet og Studentmediene. Vi har også et eget fond som linjeforeninger kan søke på.

Synlighet og vanskelige beslutninger

Det er derimot ikke bare lett å være leder. Fordelingen av penger til Samfundets nybygg er en ting Ellinor trekker fram som har vært spesielt vanskelig.

– Da var det en pågående prosess i hva som er Velferdstingets rolle, og hvor mye som det er riktig å gi til et studenthus i Trondheim. Det er store summer, og da må man ta en god diskusjon i forveien, sier hun, noe mer alvorspreget.

Jeg spør henne litt direkte - hvorfor skal jeg bry meg om Velferdstinget? Før hun svarer tar Ellinor en god slurk av vannet, setter seg tilbake i stolen, og tenker seg litt om. Det virker som om jeg har truffet en nerve.

– To måneder før jeg stilte som leder, visste jeg såvidt hva Velferdstinget var. Da jeg kom i kontakt med tidligere leder, var jeg bare sånn – hæ, gjør de alt det? Det er Velferdstinget som passer på at Sit gjør jobben sin, det er de som gir penger til studentfrivilligheten! Det angår deg, sier hun bestemt.

Framtid, glede og pizzarester

Med full timeplan og ambisiøse målsetninger er det mye som skjer fremover. Ellinor forteller at det er mye hun gleder seg til.

– Jeg gleder meg til jubileumsball med linjeforeningen i morgen. Jeg gleder jeg meg til å se hvor mye jeg har klart i vervet mitt til jul, og jeg håper jeg kan være litt stolt over det. Men det jeg gleder meg mest til akkurat nå, er å spise pizzarestene jeg har i kjøleskapet hjemme.

Stemningen i rommet er god, og det er litt vemodig at vi nærmer oss slutten på intervjuet. Før den tid er Ellinor tydelig på at det skal være en lav terskel for å ta kontakt med Velferdstinget.

– Snakk direkte med oss i arbeidsutvalget. Vi hører til på Stripa – stikk innom og ta en kaffe! Om det ikke er glutenfrie boller på kanelbolleonsdag, skal du kunne komme til oss.

Idet vi runder av, ser jeg at Ellinor fremdeles har mye på hjertet. Hun vil gjerne at folk skal få vite om Velferdstinget og jobben de gjør for studenter.

– Du engasjerer deg for noe – si det høyt! Husk at det er bare å ta kontakt, kaffen står alltid på hos oss. Og husk at du skal leve også, sier Ellinor, og legger til en lydeffekt tilnærmet lik en eksplosjon fra en actionfilm. **UD**

ENGASJEMENT FOR STUDENTENE: Ellinor forteller at det viktigste for henne framover blir å styrke studentfrivilligheten.

4 kjappe

Hvor har du mest lyst til å reise etter korona?

– Interrail gjennom Øst-Europa.

Har du en favorittfilm?

– *Shutter Island*.

Hvem ville du helst stått fast i en heis med?

– Oprah Winfrey. Hun har truffet mange spennende mennesker.

Hva ønsker du å gjøre mer av?

– Danse swing.

Vil hjelpe utvekslingsstudentene

Det kan være utfordrende å flytte til et nytt land. Med buddy-ordningen har ESN lagt til rette for nye vennskap på tvers av kulturer. Dessverre er det få norske studenter som benytter seg av muligheten.

TEKST: Hedda Aker | FOTO: Torstein Olav Eriksen og Jonas Aagaard

VENNER: Buddyene Pia og Ingrid har allerede rukket å bli gode venner etter ett møte.

– Det er helt fantastisk! Du får venner fra de rareste steder i verden. Fransk Polynesia – overalt, sier Ingrid Gjølseth Ytterland.

Ingrid er tidligere president i Erasmus Student Network (ESN) i Trondheim. Nå er hun ESN-representant. Sammen med buddy-leder Kristian Magnus Fleten er de ofte med på mylderet av sosiale aktiviteter som arrangeres av ESN. Alt fra kajakturer og quiz, til bowling og fester.

Ingrid forklarer at siden utvekslingsstudentene ofte er her bare ett eller to semestre om gangen, og vil utnytte studietiden i Norge så mye som mulig, skjer det noe nesten hele tiden.

– De er så glade i og opptatte av å oppleve noe nytt. De er veldig spontane og åpne, supplerer Kristian Magnus.

Buddy-ordningen

Etter en travel studiestart har Ingrid og Pia Tettenborn, som er en utvekslingsstudent fra Kiel i Tyskland,

allerede rukket å møte hverandre for første gang på restauranten i Tyholtårnet.

Ingrid og Pia har nettopp blitt satt opp som hverandres buddyer gjennom ESN sin buddy-ordning. Ingrid hadde også med seg en annen internasjonal venninne fra Spania på det første møtet.

– Å møte en ny buddy varierer alltid, men med Pia følte det veldig naturlig. Men før møtet, da vi tok den samme bussen opp til Tyholt, var vi til slutt de siste på bussen. Da satt den spanske venninnen min og jeg der, og lurte på om Pia var hun vi skulle møte, sier Ingrid med en liten latter.

– Og jeg satt og lurte på om det kunne være dem siden de snakket engelsk, sier Pia og ler med.

Pia forklarer at som internasjonal student, er det varierende hvilket miljø du får ta mest del i. Bor du for eksempel på Moholt med mange andre internasjonale, er det vanskeligere å treffe mange norske. Bor du privat sammen

med norske, slik som Pia gjør, er det kanskje vanskeligere å komme inn i det internasjonale miljøet. Gjennom ESN får hun god kontakt med både norske og resten av det internasjonale studentmiljøet likevel.

Foruten at nordmenn pleier å spise middag tidligere på dagen enn det Pia er vant med, er mye av kulturen i Tyskland og Norge lik, både når det kommer til hvor åpne folk er, klima og språk.

– Jeg elsker det så langt, sier hun engasjert.

Færre norske

Det at Pia skulle få Ingrid som buddy, var likevel ingen selvfølge. Bare litt over 100 norske studenter har meldt seg på som buddy, mens av internasjonale er det opp mot 600 påmeldt. Flesteparten av de internasjonale studentene står derfor uten en buddy.

– Vi vil selvfølgelig ha med flere norske, sier Ingrid. →

Quentin Haar, Claire Berthet og Mehdi Belabied er alle utvekslingsstudenter fra Frankrike som er med i ESN. Mehdi har søkt på buddy-programmet, og fått en norsk buddy. Claire og Quentin har ikke søkt, men Claire ville gjerne ha gjort det dersom det var flere norske studenter med på ordningen.

– Hva tror dere er grunnen til at det er få norske studenter som deltar?

– Mange norske har kanskje et etablert miljø allerede, og ikke et like stort behov for nye venner som utvekslingsstudenter som kommer uten å kjenne noen, sier Quentin.

Ingrid og Kristian Magnus forteller også at buddy-ordningen har vært mindre promotert til nordmenn. Mellom de mange vervene og aktivitetene som finnes for norske studenter, er det lett at ESN og buddy-ordningen forsvinner litt. For utvekslingsstudentene er det derimot færre tilbud.

– I tillegg er det en slags kultur i Norge for at man ikke skal stå i sentrum, som kanskje gjør at norske kvier seg for å melde seg på. Mange sier at de kunne vært med hvis en venn også hadde blitt med, sier Kristian Magnus.

Få arenaer under korona

Siden utvekslingsstudentene ikke regnes som nye studenter, er de ikke invitert med i NTNUs fadderuke. De har sin egen, men der er det kun andre internasjonale studenter. I år var også mange arrangementer avlyst på grunn av korona.

– Vi kom hit for å oppdage landet vi drar til og kulturen her, og ikke bare det internasjonale studentmiljøet i Norge. Så jeg synes det er dumt, sier Claire.

Quentin mener derimot at mye med velkomsten har vært bra, og at korona med digital undervisning og avlyste sosiale aktiviteter har skylden i mindre sosialisering. Men som ny student i et nytt land der man ikke kjenner noen, er man likevel ekstra sårbar.

Pia Tettenborn

Fra: Tyskland

Studerer: Samfunnsøkonomi

Hvorfor utveksling til Norge?

– Jeg har vært på ferie her, og likte det godt. I tillegg hadde jeg lyst til å lære meg et nytt språk. Samtidig ønsket jeg å reise til et land hvor det er enkelt å studere på engelsk.

Mehdi Belabied

Fra: Frankrike

Studerer: Master i Global manufacturing management

Hvorfor utveksling til Norge?

– Jeg har bodd lenge i både Frankrike og Marokko. Jeg var nysgjerrig på Skandinavia og den nordlige delen av Europa, og ønsket å oppleve den. Jeg hadde heller aldri møtt en nordmann før jeg reiste hit, og var nysgjerrig.

– Jeg har vært heldig og truffet mange norske på masterstudiet mitt, men det er ikke alle som har den muligheten, sier Mehdi.

Mehdi mener det burde investeres mer til møtearenaer mellom norske studenter og utvekslingsstudenter helt i begynnelsen.

– Det er den første klikken som må oppstå, og så går resten ganske av seg

selv. At nordmenn har rykte på seg for å være lukkede, mener jeg er en klisjé. De jeg har truffet er veldig interessert i å bli kjent, sier han.

En cocktail av kulturer

For Ingrid og Kristian Magnus, som begge har vært veldig interessert i å bli kjent med utvekslingsstudenter, har ESN vært en god arena, også under

korona. I en cocktail av kulturer har de både fått sine beste venner, og til og med litt etterlengtet utenlandsfølelse innimellom.

– På fester med internasjonale, litt latinsk musikk og latinsk dans, kan jeg få utenlandsfølelse. Selvfølgelig er det ikke helt det samme, men det kjennes i hvert fall forskjellig fra den norske kulturen, sier Ingrid.

Kristian Magnus forteller om en tidligere tur til Røros med matskatter fra hele Europa, deriblant spansk skinke, italiensk vin og franske oster. Det var en nærmest magisk opplevelse.

– Man lærer så mye om kulturene deres, språkene og alt mulig. Man får en ny livsopplevelse, rett og slett. Man får litt innsyn i andre kulturer som man

ikke visste var sånn i det hele tatt, sier Kristian Magnus.

Ingrids beste minne med ESN var på tur til en av NTNUI-koiene. På kvelden, etter å ha sittet i badstue, skulle de ut å grille. Mens de sto og så opp på stjernene, føyk det et stjerneskudd over himmelen. Så ett til, og så enda ett, og før de visste ordet av det, var stjerneskuddene blitt til et helt meteorittregn. Hun påstår at det er sånt som bare skjer med utvekslingsstudenter.

– Med utvekslingsstudentene får man oppleve mye mer nytt, fordi de er så opptatt av disse nye opplevelsene!

En date hver uke

Med initiativrike utvekslingsstudenter følger også flere morsomme og i ettertid komiske situasjoner. Selv har Ingrid vært vitne til uerfarne utvekslingsstudenter i Converse og olabukse, nærmest krabbende opp en snølagt skråning i Bymarka, mens en forvirret norsk student løp forbi med brodder.

Hun har også møtt flere internasjonale studenter på Super Hero Burger i Olav Tryggvassons gate.

– Han bartenderen må jo tro at jeg er på første date hver uke! sier hun og ler.

– Har det skjedd da? At noen etter hvert blir sammen med buddyen sin?

– Ja, det har skjedd. Man får spesifisert i søknaden om man vil ha en gutt eller jente som buddy, og det er nok noen som har søkt litt strategisk om å få en jente eller gutt fra et bestemt land, forteller Kristian Magnus videre med et lurt smil.

Ingrid og Kristian Magnus håper uansett flere norske vil melde seg på. Under pandemien har det sosiale vært vanskelig for mange – både norske og utenlandske studenter. De mener buddy-ordningen kan være en trygg måte å få nye venner på. Det er ingen tvil om at de i hvert fall har fått mye ut av det. **UD**

Quentin Haar

Fra: Frankrike

Studerer: Master i Global manufacturing management

Hvorfor utveksling til Norge?

– Naturen og menneskene. For å oppleve en ny kultur og for å utfordre meg selv.

Claire Berthet

Fra: Frankrike

Studerer: Ingeniørstudiet i materialteknologi

Hvorfor utveksling til Norge?

– Naturen – du får oppleve mange forskjellige landskap her. Også fordi nordmenn er gode i engelsk, og jeg ønsket å bli bedre i engelsk.

Til opplysning: Reportasjeredaktør i Under Dusken deltar i buddy-ordningen.

Livet leker for søkkrike linjeforeninger

Økonomien til NTNUs ulike linjeforeninger er varierende. Der noen eier egne hytter og båter, må andre nøye seg med strikkevelder og filmvisning i skolens auditorier.

TEKST: Ayne Kifle Assefa Aalen og Emma Lykken Gaustad | FOTO: Nora Rønningen | ILLUSTRASJONSFOTO: Torstein Olav Eriksen

– Hvordan står det til med økonomien deres?

– Jeg tror vi holder hodet over vann, svarer Erlend Withammer-Ekerhovd, medlem av linjeforeningen Sanctus Omega Broderskap (Omega).

På Gløshaugen finner man de mest kjente linjeforeningene på NTNU. Mange av dem har en lang historie, og en tilsynelatende god økonomi.

Omega er linjeforeningen til sivilingeniørstudiene i elektronisk systemdesign og innovasjon (elsys), og kybernetikk og robotikk, stiftet i 1919. På nettsiden deres kan man lese om et fond med et grunnkapital på 650 000 kroner. Fondet blir forvaltet av et styre kalt «Phinanscommiteen».

– Vi har nettopp satt opp en finansieringskomité som skal forvalte penger og prøve å øke Omega sin kapital, sier Withammer-Ekerhovd.

Med pengene kan Omega tilby sine medlemmer immatrikuleringsball, egen bar (såkalt kjeller) og ni interessegrupper som organiserer en rekke aktiviteter.

– Vi blir jo veldig privilegert av å ha sånne muligheter, fordi vi vet ikke hvordan det er i andre linjeforeninger, innrømmer Withammer-Ekerhovd.

Han forteller at en stor andel av inntekten deres kommer fra sponsormidler fra bedrifter, samt avtaler om at de kan reklamere for seg gjennom bedriftspresentasjoner.

Vanlig med bedriftspresentasjoner

A/F Smørekoppen er linjeforeningen for sivilingeniørstudiet i produktutvikling og produksjon på NTNU Gløshaugen. Linjeforeningen ble stiftet i 1929, men de skriver på nettsidene sine at de «bærer historie tilbake til 1916». De har cirka 500 medlemmer.

ØKONOMI MED FORDELER: – Jo mer penger man har, desto mer kan man gjøre, tenker Omega-medlem Erlend Withammer-Ekerhovd om linjeforeninger. FOTO: Privat

Leder av Smørekoppen, Ludvig Urbye Myhre forteller at de har flere måter å finansiere linjeforeningen på.

– Man betaler en liten sum for selve opptaket til Smørekoppen. Annet enn det er alle de forskjellige arrangementene våre helt gratis. Unntatt sånt som inngangspenger til blant annet immatrikuleringsball. Hytteturene pleier å bli finansiert av de som drar på hytteturen ved at man spleiser på mat og leie av hytta, sier han.

Flere linjeforeninger har økonomisk samarbeid med næringslivet, der poenget synes å være å rekruttere studenter til å bli framtidige arbeidstakere. På nettsidene til flere linjeforeninger finner man en egen seksjon som henvender seg direkte til bedrifter, og mange operer også med en bedriftskomite eller en bedriftsansvarlig innad i linjeforeningen. Bedriften presenterer seg selv, hva de tilbyr og hvordan de jobber.

– Vi får inntekt via bedriftspresentasjoner, i tillegg til at vi har en hovedsponsor til linjeforeningen. De

Jeg tror vi holder hodet over vann

”

gir litt penger til Smørekoppen, mot at vi blester for dem i det ukentlige nyhetsbrevet vårt. Vi har også logoen deres på linjeforeningsprodukter vi selger, sier Myhre.

Store forskjeller blant linjeforeningene

Situasjonen er annerledes hos Socialis, linjeforeningen for sosionomstudentene ved NTNU Tunga. Leder for Socialis, Kornelia Hagberg, forteller om hva de tilbyr sine medlemmer:

– Vi har noe som skjer hver uke, om det er strikking, quiz eller tur. Studentene våre har brukt dette mye under pandemien, sier hun.

Når det gjelder finansiering, sier Hagberg at de i likhet med de fleste linjeforeninger har en medlemsavgift. Hun legger til at:

– Generelt prøver vi å søke på alt vi kan søke på, men vi kan eksempelvis ikke ha bedriftspresentasjoner, slik som mange andre linjeforeninger kan, sier Hagberg.

Hos blant annet student-samskipnaden i Trondheim (Sit) kan alle linjeforeninger søke om midler til sine arrangementer. For Socialis er samarbeidet og støtten fra Sit viktig. Hagberg forteller at de likevel ikke kan basere seg på den alene.

– Midler fra Sit strekker ikke helt til. Det gjelder nok ikke bare oss, men også andre på Tunga og på Dragvoll.

– Må ta betalt av medlemmene

– *Har dere god nok økonomi til å gjennomføre de aktivitetene dere ønsker?*

– Slik som det er nå, så går det mye bedre enn det gjorde i fjor. Vi har fått ekstra midler på grunn av pandemien, og det er nå et ønske om å sette i gang tiltak for studentene, sier Hagberg.

Hun er spent på hvordan det kommer til å gå det neste året, men foreløpig sier hun at Socialis klarer seg greit.

– Vi må nok regne med å ta betalt av medlemmene hvis vi planlegger større arrangementer for å kunne finansiere

VIL INVESTERE: Leder av Smørekoppen, Ludvig Urbye Myhre, forteller at linjeforeningen planlegger å kjøpe hytte.

det. Det er kjøpt. Vi vil nok miste noen medlemmer hvis en må begynne å betale for å være med på ting, så det er noe styret prøver å unngå, sier hun.

Hagberg peker på at det er en sammenheng mellom hva man studerer og hvor mye midler linjeforeningen har.

– Vi blir jo sosionomer, og vil sannsynligvis jobbe i det offentlige, hvor vi hjelper mennesker i sårbare og vanskeligstilte situasjoner. Det er ikke alltid det er så mye penger å hente inn der, dessverre.

Hagberg sier at hun har full forståelse for at de ikke kan ha bedriftspresentasjoner, slik som for eksempel ingeniørstudenter kan ha.

– Vi er ikke noe mindre verdt enn en som studerer for å bli ingeniør, påpeker hun.

Økonomi for fest

Både Myhre og Withammer-Ekerhovd forteller om gode minner med utallige festligheter arrangert gjennom sine respektive linjeforeninger. De nevner

eksamensfester i privat kjeller, opp-taksfester og årlige hytteturer.

Myhre forteller spesielt om immatrikuleringsballet til Smørekoppen. Dette er en studentgalla som holdes av enkelte linjeforeninger på starten av høstsemesteret, for å feire de nye medlemmene sine, og ønske dem velkommen.

– Immatrikuleringsballet i første trinn er en utrolig hyggelig måte å bli kjent med ikke bare resten av første-klassingene, men også resten av linjeforeningen, for der er det ofte faddere med, meddeler Myhre.

Slike store arrangement er naturligvis avhengige av god planlegging, men også tilstrekkelig med midler til å finansiere arrangementet.

Hagberg snakker om at det er vanskelig å finne lokaler til slike arrangementer. Det å finne et ledig lokale er utfordrende i seg selv. Når man i tillegg har et lite budsjett, er det vanskelig å få tak i et sted de har råd til å leie.

– Vi håper å slippe å skrape sammen hver eneste krone for å leie et lokale til en halloween-fest, sier hun.

På jakt etter hytte

Omega og Smørekoppen skraper sammen kroner til et litt annet formål.

– Det er absolutt et ønske å kjøpe hytte, forteller Myhre, leder i Smørekoppen

Smørekoppen allerede er kommet i gang med søket, men har ikke hatt noe hell foreløpig.

– Vi har forsøkt å kjøpe hytte, men den hytta vi så på ble kjøpt opp av de andre hytteeierne i området da de fikk vite at det var noen studenter som ville kjøpe den, forklarer han.

Økonomien er åpenbart ganske god når man får råd til hytte

”

SJALU: Leder av Socialis, Kornelia Hagberg, er sjalu på de rikere linjeforeningene: – Vi må regne med å ta betalt av medlemmene hvis vi planlegger større arrangementer.

Withammer-Ekerhovd meddeler at Omega også har tanker om å skaffe seg et eget lokale:

– Det er i alle fall noe vi håper på. Å få råd til å kjøpe en hytte som kan brukes av medlemmer.

Omega trenger fremdeles å samle inn penger til saken, men:

– Økonomien er åpenbart ganske god når man får råd til det, nevner Withammer-Ekerhovd.

– Blir litt sjalu

Et kjapt google-søk på ordene «linjeforening» + «hytte» viser at det er flere linjeforeninger i Trondheim som har egne hytter. Vi har i denne saken ikke lyktes med å få kommentarer fra blant annet Janus, linjeforeningen til sivilingeniørstudiet i industriell økonomi og teknologiledelse (indøk) ved NTNU Gløshaugen. Janus eier to hytter i Oppdal.

Også linjeforeningen for sivilingeniørstudiet i marin teknikk ved Gløshaugen, Mannhullet, eier et par goder. På nettsiden deres kan du lese at de eier både seilbåt og motorbåt. Det har ikke lyktes Under Dusken å få en kommentar fra Mannhullet angående dette.

Socialis-lederen har noen tanker:

– Jeg blir egentlig bare litt sjalu. Det høres jo veldig gøy ut, sier hun.

Hagberg sier at hun likevel har forståelse for forskjellene:

– Jeg skulle ønske at vi kunne hatt noe sånt, vi også. Men det er den finansieringen vi trenger, som vi ikke har. Jeg skjønner når det er linjeforeninger som har holdt på i hundre år, og Socialis ikke har blitt ti år engang. Det blir en stor forskjell.

Historiske linjeforeninger

Det er klart at noen linjeforeninger har bedre økonomi enn andre. Hvorfor dette er tilfelle, er det flere grunner til.

– Det hjelper jo når det er linjeforeninger som har holdt på en del år, poengterer Myhre.

Smørekoppen er blant de eldre linjeforeningene, og ble stiftet så langt tilbake som 1929.

– Vi har dermed veldig mange kontakter ute i arbeidslivet som tidligere har studert her og vært medlem hos oss, som har hjulpet med å få inn noen bedrifter.

Withammer-Ekerhovd er også medlem av en gammel linjeforening. Omega er nettopp litt over hundre år gammel. Han påpeker også at alderen til linjeforeningen deres har sørget for at de har fått visse fordeler.

– Det er jo ikke til å legge skjul på at jo mer penger man har, desto mer kan man gjøre. Likevel har vi mange goder

som rett og slett kommer av at vi er en gammel linjeforening, sier han.

Socialis er en relativt ny linjeforening. Ifølge Facebook-siden til linjeforeningen ble den opprettet i 2014.

En viktig arena

Da vi spurte hva de mener at hovedpoenget med å ha en linjeforening er, var alle tre raske til å svare.

– Det er å bringe sammen studenter som studerer sammen, og gi dem en sosial arena blant mennesker med like interesser, forklarer Urbye Myhre.

Withammer-Ekerhovd fra Omega legger seg på den samme linja:

– Å skape et trygt og sosialt miljø med mye som skjer, for å skape gode muligheter for de som går studiet.

Hagberg fra Socialis trekker fram linjeforeningen som en viktig arena for å videreføre det sosiale etter fadderuka.

– Linjeforeningen skal være for studentene av studentene. Det er kjempeviktig for det psykososiale miljøet. **UD**

Les flere reportasjer på underdusken.no

Kle deg solid til UKAs fest om forbudstid

Har du billett til UKAs forbudstidsfest, men vet ikke hva du skal ha på deg? Hypp på å kle deg som Jay Gatsby, men aner ikke hvordan? Her er mange gode ideer!

TEKST: Kari Sogner Noonan | ILLUSTRASJON: Annette Bye Setsaas

I dette 20-tallet skal vi feste som om vi var i 1920-tallet. «The Roaring Twenties» var en ellevill tid med festing og musikk, selv om alkohol var forbudt eller strengt regulert. En ting som derimot ikke var forbudt, var å ha sjukt fet stil, eller, i hvert fall for kvinner.

Kvinnemote

Kvinnemoten på 1920-tallet var ganske spenstig. For første gang i historien ble en formløs kropp moteidealet. Kjolene

hadde enten ingen livlinje eller livlinjen ved hoftene. På starten av 20-tallet skulle kjolen ha ankellengde. Senere i tiåret kunne kjolen treffe rundt kneet. Håret var kort, ofte i en bob. Det var særlig tre arketyper kvinner trakk moteinspirasjon fra, nemlig flapperen, vampen og la garçonne.

Flappers

Flapperne var banebrytende og rebelske kvinner. De gikk med korte

skjørt som var knelange, klippet håret sitt betraktelig kortere enn tidligere, og gikk med mye sminke. De ga også beng i hva som var ansett som anstendig oppførsel. Blant annet drakk de alkohol, røyket sigaretter i offentligheten og pratet åpent om sex.

Disse kvinnene hørte også på jazz, kjørte bil og dro på «speakeasies», og festet og danset sammen med mennene. Kvinners rolle i samfunnet endret seg drastisk på begynnelsen av 1900-tallet.

Flapperen sørget for at kvinner kunne uttrykke seg mer slik de selv ville enn før. Ikke bare med tanke på mote, men også generelt.

Vamps

Vampene tok inspirasjon fra flapperne og lignet veldig, men var enda mer vågale. Ordet «vamp» kommer fra ordet «vampyr». En vamp er en såkalt femme fatale, som er en forførende og farlig kvinne. Vamper er enda mer sexy og enda mindre opptatt av sosiale normer for anstendig oppførsel enn flapperne. De var ofte vampyrlignende i utseende,

med mørk øyensminke. Theda Bara, en veldig kjent filmskuespiller fra rundt 20-tallet, blir sett på som den første vampen.

La garçonne

Les garçottes («guttene») var også rebelske og opptatte av å ha frihet, men deres uttrykk var forskjellige fra flapperne og vampene. Disse kvinnene var, som navnet tilsier, mer maskuline og androgyne i sin mote. Noen lente seg mer til den androgyne siden, andre lente seg mer mot det maskuline. De mer androgyne kunne ha på seg bukser med høy midje med slips og hatt. Dette kombinerte de gjerne med feminint tilbehør, som lange perlekjeder eller mørkerød leppestift. De kunne også ha på seg kjole som etterlignet en dress.

De som hadde et mer maskulint uttrykk kunne kle seg som en mann med dress. Å dra inspirasjon fra herremote handlet ikke om at kvinnene glorifiserte menn på noen måte. Det var heller en måte å sette pris på den nye friheten kvinnen hadde på den tiden. Man kunne velge det man selv ville gå med, i stedet for å måtte kle seg

slik at man kunne bli beundret eller ettertraktet av menn.

Herremote

Herremote var dessverre ikke særlig banebrytende på 20-tallet. Det gikk mest i dress. Dressen hadde vide bukser med en skjorte som var tilpasset kroppen. Slips var alltid nødvendig, og de var brede. Om man skulle gå med heldress, var vest under dressjakken obligatorisk. Til uformelle anledninger var det fint å sløyfe dressjakken, og heller ta på seg en blazer over skjorten og slipset. Hvis du har lyst til å imponere på prohibition-festen er det bare å ta frem smokingen din.

Om du ikke har en smoking liggende rundt, er det mulig å krydre en vanlig dress med en flott hatt. Det kan være en flosshatt, bowlerhatt, sixpence eller en hvilken som helst hatt med brems. En real sleik er også fint. Som tilbehør kan man ta på seg skinnhansker og ha med en pipe eller en kul stokk. En monokkel hadde også vært fett, eller eventuelt litt «black tar heroin», hvis du skal ta ordentlig inspirasjon fra *Peaky Blinders*.

Til opplysning: Journalisten har ikke sett *Peaky Blinders*.

trykkpartner

Tungasletta 7 - 7047 Trondheim

ET MODERNE MEDIEHUS

UKerevyen:

En hyllest til byen vi elsker

Klarer du ikke å vente til du kan se UKerevyen? Møt skuespillerne nå.

TEKST: Beriwan Sirin Kesen | FOTO: Kristian Marcellus Benum

Den 7. oktober skal Storsalen fylles med mennesker klare for å se årets begivenhet: UKerevyen.

UKerevyen er den største student-revyen i Norge, og selve midtpunktet og hjertet av kulturfestivalen UKA. Revyens røtter kan spores helt tilbake til 1917, og har, med unntak av okkupasjonsårene 1941 og 1943, vært i produksjon annethvert år.

Under Dusken har møtt de åtte skuespillerne i UKerevyen for å få et nærmere innblikk i skuespillertilværelsen.

Å fange tidsånden

I et slitt øvingslokale møter jeg revyskuespillerne, deriblant Martin Næss, som er ferdigutdannet sivilingeniør. Ved siden av ham sitter Inga Ragnhild Skogseth, som studerer lektor i nordisk, og medisinstudent Hanna Gravem.

– Hvordan har det vært å drive med revy under en pandemi og gjenåpning av samfunnet?

– Vi ville lage en forestilling som byr på mye forskjellig. Det er viktig at det er variert humor. Som instruktørene våre sier: Det skal være en godtepose av forskjellige typer, numre og innslag. Musikalske effekter, monologer, sketsjer og eksplosive greier, sier Næss.

Næss sier at de ønsker å lage en revy som gjenspeiler samfunnet:

– Det at vi går gjennom en gjenåpning og fanger tidsånden vi er i. Det er en energi vi vil ta med inn i revyen, sier han.

En annen revyskuespiller er Jacob Wulff Wold, som studerer fysikk og

matematikk. Han forteller at de er sårbare hvis noen skulle bli smittet:

– Det har vært stressende å tenke på. Vi har prøvd å være ekstra forsiktige smittemessig, sier han.

Nora Bjørvig Henriksen er ferdigutdannet med en bachelor i drama og teater. Henriksen forteller at det morsomste har vært å oppleve samholdet med hverandre:

– Det er det å få være sammen og skape noe sammen som er morsomt. Det er jo sånn med revy og den type ting at man blir kjent om man vil eller ikke. Uansett har det vært veldig fint å få dette samholdet.

Revyskuespiller Thea Fremstad studerer lektor i historie. Hun forklarer at de leker mye med tekstene de får tildelt:

– Vi har et forfatterkollegium som har skrevet tekster. De tekstene som har blitt plukket ut og tildelt oss, har vi fått mulighet til å leke oss med, sier Fremstad.

Wulff stemmer i:

– Det er luksus at tekstene er gode i tillegg, sier han.

Samfunnet, nostalgi og følelser

UKeskuespiller Rikke Skindlo studerer industriell design. Skindlo forteller engasjert om det å ta med en del av seg selv inn i rollene hun spiller:

– I noen roller er jeg nærmere meg selv, og i andre er jeg ganske langt unna. Likevel er det nok et element av meg et eller annet sted langt der inne uansett. Det er det som er så kult med at vi er åtte forskjellige skuespillere også, at alle jobber på forskjellige måter.

Skindlo forteller at det kommer an på rollen hun spiller. I noen kan hun være mer absurd, mens i andre skal hun være mer reagerende, en mer «straight guy».

Næss slenger seg på:

– Det er først da jeg føler at jeg er nærmere meg selv, når jeg skal spille en «straight guy» karakter.

– Er det noen «straight guys» i årets revy?

– Dere skal få se et spekter av karakterer. Det skal treffe mennesker i alle aldre, og ikke minst trøndere, forklarer Fremstad.

GOD GJENG: Skuespillerne i UKerevyen. Øverste rekke fra venstre: Thea Fremstad, Rikke Skindlo, Fredrik Vildgren, Inga Ragnhild Skogseth, Nora Bjørvig Henriksen. Foran fra venstre: Hanna Gravem, Jacob Wulff Wold, Martin Næss.

Skuespillerne er enige om at UKErevyen spiller på elementer fra trøndersk kultur og forholdet til Trondheim:

– Vi spiller primært for Trondheims studenter og øvrige innbyggere, men vi spiller også i veldig stor grad for de som tidligere var knyttet til Samfundet. Revyen er en hyllest til byen vi er veldig glade i. Den spiller mye på stedet som den blir spilt på, byen, samfunnet, nostalgi og følelser, sier Fredrik Vildgren (25). Vildgren studerer til å bli barneskolelærer.

UKEmagi

UKErevyen drives fram av frivilligheten, og enkelte dager kan skuespillerne jobbe opptil elleve timer.

Fremstad forteller at det mest fantastiske er hvordan de som jobber tett opp mot uka, drives av frivilligheten, uten noen form for økonomisk gevinst:

– Samtlige av oss har tatt oss permisjon fra studiet. Noen tar enkelt-fag og setter ting på vent. Dette for å

nettopp få drevet med det som man har en interesse av, for å skape et fellesprodukt og vise hva vi kan. Det er så kult å tenke på at lysten for å jobbe med kultur er så stor, sier Fremstad.

– Det er det som skaper UKEmagien. Dette engasjementet for å skape noe, sier Skindlo.

Stor organisasjon

Næss forteller at et annet kult aspekt er å få leke med skuespillertilværelsen:

– Vi er skuespillere på fulltid. Det er ikke noe jeg tror jeg vil få muligheten til å gjøre noen gang igjen, sier han.

Han forteller at UKErevyen er et profesjonelt apparat:

– Alt er veldig organisert og godt planlagt. Det er cirka 20 stykker som jobber rundt oss skuespillerne. Det at vi får være en del av en såpass velorganisert produksjon er vanvittig unikt, sier Næss.

– *Har det vært drama i kulissene?*
Gjengen bryter ut i latter.

– Nei, vi er en real gjeng, sier Vildgren.

Han fortsetter:

– Vi er en gjeng som har blitt veldig glade i hverandre. Da mener jeg ikke bare oss åtte, men også de rundt oss som vi jobber veldig tett med. Vi er veldig flinke til å snakke om ting og ta opp ting som plager oss. Det er egentlig påkrevd å kommunisere godt og behandle dette som en jobb, sier Vildgren.

Næss legger til at det er sterke følelser involvert i prosessen:

– Det blir en del følelser i det. Skuespill og revy handler mye om å by på seg selv. Det krever å være sårbar, for man skal jo tross alt stå på en scene. Forhåpentligvis er noe av det du gjør gøy, hvis ikke kan man få en knekk. Sånn sett er både gode og dårlige dager, sier Næss.

Hittil har de fått beskjed om at revyen er litt for lang og at deler av den må strykes. Skuespillerne tror det vil bli en emosjonell prosess.

– Nå gjelder det å håndtere følelsene, sier Næss.

En utstrakt hånd

– *Har det vært utfordrende å være sårbar og gå inn i følelsene?*

– Vi får mye hjelp av eksterne instruktører, blant annet sangpedagoger og koreografer. De hjelper oss et godt stykke på veien med å utvikle oss som skuespillere, sier Skindlo.

Han legger til at de også har et godt miljø innad, hvor det er rom for å tøyse og teste ut.

– Tillit er veldig viktig for å skape trygghet, for i det hele tatt å gå inn i følelsene, sier Næss.

Vildgren forteller at det å lage en karakter, eller skrive en sketsj, blir litt det samme som å strekke ut en hånd:

– Hvis man føler at den hånden ikke blir tatt imot, så er det sårt. Man kan jo bare se for seg det i andre settinger. Det er en avvisning, og det kan være sårt

å holde på med det vi gjør, men også veldig gøy, utdyper Vildgren.

Videre presiserer Vildgren at UKErevyen ikke bare er produktet til skuespillerne, men til alle de 200 medvirkende som har bidratt:

– Det er viktig å tenke på når man ser på revyen. Jeg håper at folk forstår når de skummer gjennom programbladet at en så stor forestilling, er det vanvittig mange som står bak. De bygger alt du ser og syr alt vi har på oss, sier Vildgren.

– Funnet meg selv i teater

Hva er det viktigste dere har lært av denne muligheten?

– Det er mye trening i det å bare gjøre ting. Jeg synes mye av skuespill handler om å bare hoppe i det, sier Wulff.

Skindlo forteller at opplevelsen har snudd opp ned på livet hennes:

– Det har kanskje noe å gjøre med utgangspunktet mitt før jeg kom hit. Det eneste jeg vet, er at jeg har funnet

meg selv i teater og de folkene her, sier Skindlo, og smiler.

Det er også viktig å ta vare på seg selv midt i all moroa:

– For meg har det vært å forstå viktigheten av å få nok søvn. Vi må være opplagt og tilstede, for vi bruker oss selv i alt vi gjør, sier Henriksen.

Gjengen er enige om at teater og skuespill har hatt en positiv innvirkning på dem.

– Når jeg får holde på med det jeg elsker kjenner jeg at jeg lever litt mer. Gjennom teater har jeg kommet i kontakt med følelsene mine og blitt flinkere til å se andre, sier Skogseth.

Også hvordan humor treffer, og hvor komplekst humor egentlig er, har gitt skuespillerne et nytt perspektiv.

– Jeg har lært at humor er vanskelig. Selv har jeg drevet mye med revy tidligere, men det viser seg at humoren ikke alltid treffer folk slik man skulle trodd. Hva er det som får folk til å le, spør Næss undrende.

BERG-OG-DAL-BANE: Skuespillerne i UKerevyen forteller at det er sterke følelser involvert i å lage revy.

Gravem forteller at han også har lært mye av rammene rundt humor:

– Tidligere har jeg tenkt på humor som noe tilfeldig, men det viser seg at det er teori, oppbygning og regler bak humor. Vi lager en revy som vi selv synes er gøy. For at noe skal være humoristisk må man jo selv synes at det er gøy. Da må man stole på intuisjonen, sier Gravem.

– Noen ganger må du hoppe uten sikkerhetsnett

– For meg har veien mot å velge å være med på dette vært veldig lang. Det har innebåret at jeg har måttet takke nei til økonomisk støtte for å fullføre studiet på normert tid. Jeg brukte faktisk et

halvt annet år på å bestemme meg for om jeg skulle bli med eller ikke, sier Vildgren.

Han forteller tankefullt at dette vanskelige valget medførte at han innså at man må velge hva som er viktigst i livet. For ham har denne muligheten en verdi som varer livet ut, håper han i alle fall.

– Det var først da mormor og morfar sa: "Noen ganger må du hoppe uten sikkerhetsnett – og bare prøve", at valget om å være med ble lettere.

Ofrer økonomien for UKerevyen

Fremstad kjenner seg igjen. Selv hadde hun vanskelig for å fortelle familien at

hun tar pause fra studiene for å være med i revyen. Det er ikke lett for en mor og far å forstå, når planen er å flytte til Trondheim, studere, fullføre, og finne deg en jobb:

– Jeg kjenner på en frihet i det at jeg ikke må gå livet etter en målestokk. Det er herlig å kjenne på at man kan bryte opp forventninger og normer. Å finne roen i det har vært viktig, og samtidig finne ut hva som drar deg i livet, og for meg har det vært revyen, sier Fremstad.

Gjengen kan love deg en fest av en forestilling og gleder seg til å framføre UKerevyen for Trondheims innbyggere. UKEnavnet, navnet på årets revy og festival, avdukes den 7. oktober ved midnatt. **UD**

Anmeldelse:

Handlingsfattig og rikt frå Fosse

TEKST: Vebjørn Kallelid | FOTO: Samlaget

Jon Fosse fullendar storverket om ein mann som allereie er ferdig med å leve. Og svært vakkert er det.

Jon Fosse. Eit nytt namn. Septologien VI-VII
331 sider, Samlaget, 2021

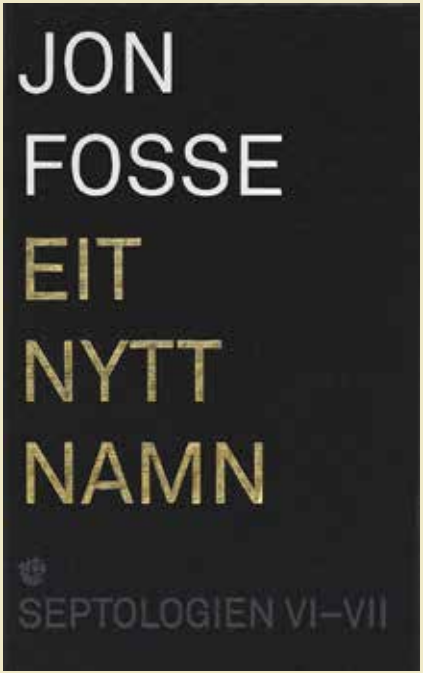
Asle er ein einsam mann. Han bur avsides utanfor Bjørgvin, med berre éin nabo, Åsleik, som han strengt tatt ikkje likar så godt. Etter at Ales, kona hans, døydde for fleire år sidan, kjennest det som at det ikkje er eit eigentleg liv han lever. Det som røyntleg var Asle sitt liv, er det han hadde saman med Ales. Det som kom før og etter Ales, det tel liksom ikkje, tenkjer han.

Gjennom dei fem første delane av Septologien, som har kome ut i dei to binda Det andre namnet (2019) og Eg er ein annan (2020), har me blitt kjende med livet til Asle, både i notid og fortid. Gjennom stadige tilbakeblikk har me blitt kjende med oppveksten hans, korleis han blei biletkunstnar og treffe både kona Ales og dobbeltgjengaren sin, som også heiter Asle. I Eit nytt namn, som utgjør dei siste to delane, er det minna om forelskinga og ekteskapet til Ales som står i sentrum.

Me slepp aldri ut av tankane til hovudpersonen vår, men har fri tilgang til den ustaselege straumen av minne og tankar som konstant trenger seg på. Asle glir inn og ut av refleksjonar om målekunsten og den katolske trua si, sjølvgranskingar og tilbakeblikk på det som står tilbake som dei skilsettande hendingane i livet hans.

Fosse formidlar dette lyrisk og stilstikkert gjennom uendelege setningar (det finst ikkje punktum i desse bøkene). Den eine tanken følger den andre, utan stans. Likevel er det aldri verken keisamt eller masete, som alltid er risikoen med denne typen framstillingar. Tankestraumen bølger att og fram mellom ulike lag av minne og handlingstrådar, som gir forteljinga ein flyt og eit driv som er lett å bli sogen inn i.

Forfattaren har funne fram til eit ope og enkelt språk, som samtidig har ei enorm djupne i seg. Repetisjonane over dei same setningane og motiva fungerer på same vis som Asle tenker

at målekunsten hans fungerer. Han har eit indre bilete som han prøver å få ned på lerretet. Jo nærmare han kjem dette indre biletet i måleriet, jo nærmare er han å røre ved ei slags sanning. Noko som alltid er nærverande og samtidig umogleg å fange heilt inn.

Føre denne siste boka i Fosses storverk Septologien, var eg svært spent på om forfattaren ville klare å runde av forteljinga på ein tilfredsstillande måte. Her er det mange spørsmål som Fosse (kanskje litt typisk) ikkje gir svar på. Men likevel sit eg igjen med kjensla av eit verk som er fullenda, som har kome i mål. Det er sårt og vakkert, og eg gler meg til å lese Septologien om igjen.

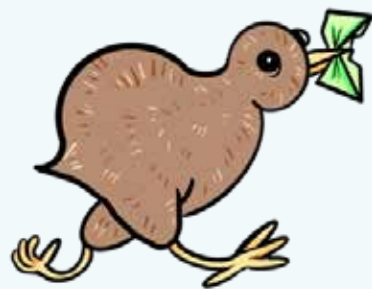
Les flere anmeldelser på underdusken.no

Smelt deg fast i sofaen med hjertevarmende dataspill

Under pandemien har såkalte
wholesome games tatt over spillverden.

TEKST: Kristin Hovde | ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

Å sitte innestengt i flere dager om gangen har overraskende nok tært på folk, og et intenst behov for litt virkelighetsflukt og noe koselig å gjøre har oppstått hos de fleste. Dette ble tydelig da spillskapet Nintendo slapp *Animal Crossing: New Horizons* i mars 2020 og salgsrekordene for både selve spillet og Switch-konsollen eksploderte. Å vandre rundt på en øde øy hvor bare fantasien og vaskebjørnen Tom Nooks kapitalistiske jernhånd setter grensene, viste seg å være nøyaktig det folk trengte, og skapte en grobunn for et nytt fenomen innenfor spillverden. Såkalte wholesome games, eller «hjertevarmende dataspill», har vokst samtidig som forumet *wholesomememes* tok av på Reddit, og TV 2 begynte med sine *Gode nyheter*.

I denne hjertevarmende bølgen har vi sett at de koseligste spillene man får tak i øker i popularitet. Hele 560 000 seere fulgte med da årets *Wholesome Direct* gikk av stabelen under den digitale spillkonferansen E3 i år. Sendingen ble ifølge selskapets grunn-

legger Matthew Taylor laget i 2020 for å gi koronarammede indieutviklere en plattform å promotere spillene sine på. Siden da har følgerskaren deres økt kraftig. Etter årets E3 ble det rapportert at hele 33 prosent av konferansen inneholdt ikke-voldelige spill, opp fra konferansen i 2019, hvor andelen lå nede på 17 prosent.

Det er ikke dermed sagt at hjertevarmende spill må unngå vold. Hva som kategoriseres som hyggelig er så klart opp til enhver. Om du syns det å kutte ned trær og fange fisk for å betale ned et overhengende lån som stadig blir større er lite trivelig, er nok ikke *Animal Crossing* noe for deg. Selskapet Wholesomegames understreker at hvis du for eksempel syns det er hyggelig å utøve vold for å rive ned en totalitær maktstruktur, så er det jo det. Det viktigste er at du koser deg, slapper av og, ikke stresser over karanteneregler eller at halsen din klør. Og tenk i hvert fall ikke på hvor mange timer du kommer til å legge inn i de følgende anbefalingene.

Stardew Valley

Listens mest populære spill. Bygg opp gården bestefaren din etterlot seg, bli kjent med lokalsamfunnet, utforsk gruvene og oppdag alle hemmelighetene dette mangfoldige spillet har å by på.
Énspiller, flerspiller (lokal, online)
PC, mobil, Switch, Xbox, Ps4
Spilletid: Så lenge du vil

KeyWe

Du spiller som en kiwi-fugl og må utføre absurde oppgaver for å få sendt posten i tide. Hopp og flaks deg gjennom ulike utfordringer, enten alene eller sammen med en venn.
Énspiller, flerspiller (lokal, online)
PC, Switch, Xbox, Ps4, Ps5
Spilletid: Så lenge du vil

Mini motorways

Et minimalistisk strategispill hvor målet er å skape et så effektivt veinettverk som mulig for en voksende metropol.
Énspiller
PC, Apple arcade
Spilletid: Så lenge du vil

Behind the frame: The finest scenery

Avdekk en rørende historie i et Studio Ghibli-inspirert landskap, mens du hjelper en håpefull kunstnerspire med å fullføre maleriene sine. Anbefaler å spille det med noen, og nøste opp i historietrådene sammen.
Énspiller
PC, mobil
Spilletid: Kort

SCI-FI-EPOS: Ambisiøst og storslagent om sand og politikk.

Anmeldelse: FRISKT PUST FOR MODERNE SCI-FI

Villeneuve bygger et univers med stor sinnsro og dyp detalj.

TEKST: Elin Kristiansen og Kristian Lillenes | FOTO: SF Studio/Warner Bros.

På planeten Arrakis finnes krydderet melange, galaksens mest verdifulle ressurs. Ansvaret for den strabasjose utvinningen har lenge vært i hendene til familien Harkonnens, som tjener Padishah-keiseren. Keiseren beslutter brått å overføre Arrakis, og all dens økonomiske verdi og ansvar, til familien Atreides, som er styrt av hertug Leto Atreides. Slik settes scenen den politiske og økonomiske intrigen for Frank Herberts klassiske roman *Dune*.

Blant de smarteste valgene regissør Denis Villeneuve tar i filmversjonen er å presist komprimere de tyngste tematikken og utvide spenningssekvensene til de storslagne, slagkraftige scenene. Det sømmer seg i et moderne sci-fi-epos. Drøye to og en halv time kan oppleves som i overkant lenge, men for en seer med lite forkunnskaper om *Dune* er dette avgjørende for å oppnå forståelse

av et nytt univers. Informasjonen presenteres etterhvert som den trengs og konstruerer verdenen lag for lag. Tiden blir godt utnyttet og hver scene framstår gjennomtenkt.

Det er ikke til å komme unna at *Dune*, som andre Villeneuve-filmer, har samme fargepalett som et skandinavisk designerkjøkken. Hvorvidt dette overbeviser seeren er en smaksak, men stilen naturligvis mange av filmens valg i produksjonsdesign. De storslåtte designvalgene virker selvfølgelig i den lave fargekontrasten. Når kontrasten senere skrur opp i filmens mest intense actionscener, forent med spenningsklimakset som har ulmet siden første stund, blir effekten oppriktig apokalyptisk.

Noe av det mest forfriskende med *Dune* er at filmen tør å ta seg selv seriøst, iallfall til sci-fi blockbuster å være. Den humoren som er til stede

framstår som naturlig, og tjener til å gjøre karakterene mer livaktige. Villeneuve har en tiltro til publikum som er oppløftende. Filmen tar for seg alvorlige temaer som kolonisering, utnyttelse og maktmisbruk, samt kompliserer den trøtte «chosen one»-klisjeen i sci-fi og fantasy. Den totale og seriøse dedikasjonen til materialet gir publikum stort spillerom for innlevelse; karakterenes opplevelse og forståelse av situasjonene de befinner seg i følger vår egen.

Dune er en imponerende tilpasning av et kildemateriale med stort omfang. En fersk seer introduseres for mye og intrikat informasjon, som kan være et hinder. Hvis du møter filmens med tålmodighet, kan du lett la deg oppsluke av Herbert og Villeneuves univers. Dette er den første av to filmer, og man forlater kinosalen med ønske om mer. Og et håp om færre utsatte utgivelsesdatoer.

Les flere anmeldelser på underdusken.no

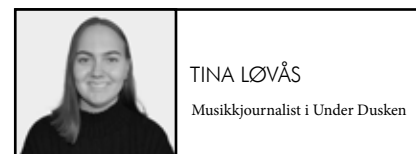
Kommentar:

Konsertpublikum 101

ILLUSTRASJON: Eiril Solveig Ugulen

Om du er helt grønn eller en erfaren konsertgjenger, bli kjent med glemt konsertkultur før din neste helaften.

Samfunnet åpner, og UKA nærmer seg med stormskritt. Flere av oss har derimot ikke vært på livekonsert på over et år, og det er tydelig at konsertkultur, og normene som derav følger, har gått i glemmeboka etter en god stund foran pc-skjermen. Fortvil dog ikke, her er noen kjøreregler som sikrer at både du og resten av konsertgjengerne forlater lokalet med et smil om munnen.

For det første, så stiller en forberedt til en konsert. Om det er favorittbandet ditt som står på scenen, eller det er bestekompien som har dratt deg med

på sitt nye undergrunnsfunn, hør deg gjennom topp ti-lista på Spotify. Ikke bare unngår du dermed å bli skuffet når du kommer til en instrumental konsert uten sceneshow eller sjokkert over rumperisting og rebelsk rap. Du vil også stille sterkere under kveldens allsangmomenter, og kanskje går det for en gangs skyld an å faktisk gjennomføre en moshpit når beaten dropper.

Derimot er det ikke alltid sånn at konsert er synonymt med fylla. Deteren forskjell mellom en rolig intimkonsert på Tyven og rølpefest i Dødens dal. Les rommet, og for all del, hold den dyre ølen du har brukt opp stipendet ditt på i glasset. Ingen skal trenge å forlate lokalet med alkoholklebrig hår og klær, og la oss være ærlige – det er en kortvarig glede å hive den ølen i vill lyst.

Som vi alle vet, er det å leve i øyeblikket i 2021 synonymt med «fang øyeblikket på smarttelefonen». Selv om jeg vil anbefale å prøve å faktisk være tilstede i de to timene du er her, skru i det minste ned lyset på mobilen, og for all del ikke bruk blits. Slik unngår du stygge blikk fra siden. Er det egentlig noen andre enn du som synes det er

gøy å spamme sosiale medier med titalls konsertfilmer med dårlig lyd og din egen stemme som synger med?

I tillegg er det noe med å bruke sunn fornuft. Hadde du sittet fremst i auditoriet og pratet om siste tinderdate mens foreleser hadde time? Nei. Hadde du snakket imens kinofilmen rullet på lerretet? Nei. Hold for all del også kjeft på konsert. Igjen handler det om å lese rommet man er i. Kanskje man er mer tilbøyelig for småprat om man stiller seg bakerst på Trondheim spektrum eller hvisker til hverandre i pausene mellom låtene, men tro meg, sitter du og prater med gjengen under konsert på Klubben, høres du. Ha respekt for både artisten som spiller og de andre konsertgjengerne.

Til slutt så må man ikke glemme at det er konsert. Det skal nytes til det fulle, for hvor deilig er det ikke å kjenne bassen kile i magen igjen. På konsert er det ingen som dømmer deg for manglende dansegener eller stemmesprekk. Ta til deg opplevelsen som om det skulle være siste gang, for er det noe vi har lært under korona så er det å leve fullt ut mens en kan.

Et lite stykke musikkhistorie:

Burt Bacharach – kulissenes konge

Bacharach ble en popsensasjon med sin grensesprengende tolkning av orkestermusikk, og holder nå så mange Billboard-innføringer at han selv har mistet tellingen.

TEKST: Kasper Myrhaug Galta | ILLUSTRASJON: Viktorija Belogradovaite

Det var i New York den unge Bacharach lærte klassisk piano, og interessen for musikk var ekstrem. Likevel ble det vanskelig for moren å holde ham til klassisk musikk, og som ungdom brukte Bacharach falsk legitimasjon for å se jazz på nattklubber i asfaltjungelen. Her fikk han oppleve bebop på 40-tallet, med Dizzy Gillespiel og Count Basie, som ble en stor innflytelse på hans karriere. Videre oppsøkte han jazz, og på The Music Academy of the West, i California, lærte Bacharach seg musikkteori. Spesielt var han interessert i jazzharmonier, og skulle senere bli hyllet av legender som Stan Getz.

Et bunnsolid partnerskap

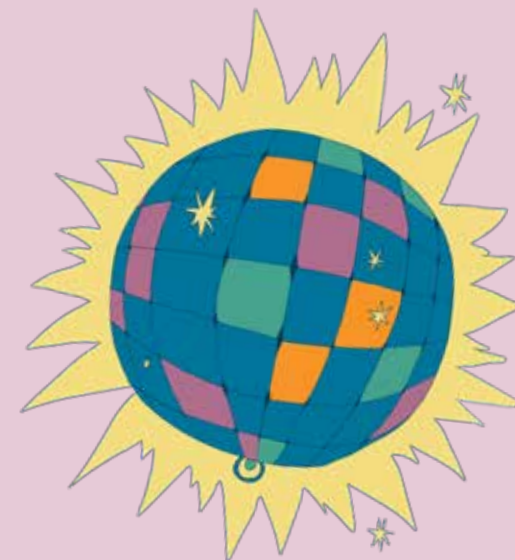
Mot slutten av 50-tallet hadde Bacharach et karrieredefinerende møte på Brill Building i New York, nemlig med lyrikeren Hal Davids. De fant raskt tonen, både på et personlig og musikalsk nivå. Sammen gikk de til topps på de amerikanske hitlistene for første gang med «The Story of My Life» med Marty Robbins i 1957, som kronet starten på en eventyrlig musikalsk reise. Bacharach og Davids dannet et bunnsolid team, hvor Bacharach skrev musikk, mens de sammen skrev tekster. Spesielt involvert var de i Dionne Warwick sin karriere, som følge av at Burt oppdaget henne i 1961. Sammen skrev de noen av hennes største låter, og de neste 20 årene viste seg å bli en av de større suksesshistoriene i

populærmusikken. Låter som «Walk on By», «Do You Know the Way to San Jose» og «I Say a Little Prayer» er blant deres største låter, som senere har blitt utgitt av andre store artister, som Aretha Franklin og Isaac Hayes.

“Easy”, men kompleks musikk

Det som skiller Bacharach fra datidens populærmusikere, er hans enkle lydbilde, skjult i komplekse melodier arrangert med en utradisjonell sammensetning av akkorder. Musikken hans ble ofte omtalt som en egen sjanger, «easy listening», noe han selv ikke var så fan av – ettersom musikken var alt annet enn simpel. Likevel har han en karakteristisk lyd, og man kan raskt høre at Burt Bacharach har skrevet musikken. Det kan selv høres på artisten som fremfører. Dette er et resultat av melodier som er lite fleksible, og at artisten må ta hensyn til akkordene og melodien, uten mye rom til kunstnerisk frihet. Kombinert med signaturlyden til Burt, det silkemyke flygelhornet, serveres man en lett fordøyelig og vakker musikkopplevelse.

Den lettbenete popmusikken fortsatte å prege hitlistene fram til tidlig på 70-tallet, fram til Bacharach og Davids skilte lag etter et katastrofeprosjekt. Dette førte til åreis med nedgang i kritikere sine øyne, og han klarte ikke å levere de samme tallene som på 60-tallet. Til tross for noen svake år kom han sterkt tilbake på 80-tallet. Sammen med sin nye tekstskrivende kone, Carole Bayer Sager, laget han hitlåtene «Arthur's Theme (Best That You Can Do)» med Christopher Cross og «That's What Friends Are For» med Dionne Warwick. Plutselig var han fullt tilbake i søkelyset, og igjen den største komponisten. Han nøt glansen som konsertartist, og turnerte verden over i mange år. Dette varte fram til 90-tallet, da den britiske Elvis Costello la igjen et lydopptak på telefonen til Burt. Umiddelbart ble interessen tent hos Bacharach, og han ville samarbeide med Costello. En avgjørelse som førte til et langt samarbeid, en Grammy,

og ikke minst to gjestepptredener i filmserien *Austin Powers*.

En pioner blant produsenter

I dagens musikklandskap er det ikke uvanlig med stjerneprodusenter som Metro Boomin eller Calvin Harris, som hyrer artister til sine egne prosjekter. Derimot var ikke dette normalen på 60-tallet, og her var Bacharach en pioner. Han var faktisk så stor, at han ofte kastet en skygge over artisten som fremførte låten. Denne stjerne-statusen tok han til seg, med TV- og filmopptredener og diverse røde løpere. Selv hadde han vunnet noen av de gjeveste prisene man som kunstner kan vinne, blant annet flere Grammys, Golden Globes og Academy Awards, samt en Oscar-nominasjon.

Til tross for sin alder på 93 år fortsetter han å komponere og produsere musikk den dag i dag, og han siste utgivelse var i 2020. Han har også fortsatt å motta store musikalske anerkjennelser, blant annet Gershwin Prisen i 2012, fra Library of Congress. Denne utmerkelsen ble gitt til både Burt og Hal Davids, for deres bidrag til populærmusikken – og prisen ble for første gang gitt til et låtskriverteam. Det går dessverre mot slutten av Burts karriere, men hans innflytelse og diskografi kommer utvilsomt til å leve i lang tid fremover.

Født i to ulike kulturer med to morsmål

Med musikken sin vil Marja Mortensson viderefortelle sørsamisk historie og erfaring til en ny generasjon.

TEKST: Øyvind Soldal Rasmussen
FOTO: Torstein Olav Eriksen

Komponist, sanger og musiker Marja Mortensson er relativt fersk i Trondheim, etter å ha flyttet til byen i fjor sommer. Pandemien har, som med mange andre ting, kommet litt i veien. Selv om hun har jobbet en del i byen, har den store opplevelsen av Trondheims kulturliv uteblitt så langt.

– Jeg føler jeg kunne bodd hvor som helst, korona har gjort at jeg ikke får møte en sjel. Det er kanskje ikke det beste tidspunktet å flytte til Trondheim, sier Marja.

Korona til tross: Marja har hatt et innholdsrikt 2021. I starten av året deltok hun på den nye NRK-satsingen *De neste*, hvor hun fikk mye ros for

sine sørsamiske tolkninger av låter som «Styggen på ryggen» av OnklP og «Here We Are» av Lene Marlin. I tillegg mottok hun Áillohaš-prisen like etterpå, som er den mest prestisjefylte samiske musikkprisen man kan få. Hun er nå aktuell med et nytt album, *Raajroe – The Reindeer Caravan*, et album som Marja forteller har vært klart en god stund.

– Dette albumet skulle egentlig bli framført for første gang for et år siden på Raasten Rastah, en samisk kulturfestival i Røros, men det ble avlyst. Plan B ble å spille det inn i studio og gi det ut ett år senere, sier Marja.

Sørsamisk på TV

Korona har mye av skylden for dette. For Marja og mange andre ble det mye mindre reising og langt færre konserter etter at pandemien begynte. Dette har hatt både sine positive og negative sider.

– På én side er man jo avhengig av å få reist mye for å få spilt musikken sin. På den andre tror jeg at mange i min bransje har skjönt at det går an å ta livet litt med ro også. Det har vært veldig nyttig å kunne jobbe i mer konsentrerte perioder, sier Marja.

For Marja har ikke mangelen på konserter og utenlandsturnéer vært verdens ende. Det har heller gitt henne

mye tid til å komponere musikk og fordype seg i låtskrivingen. I tillegg har hun fått tid til å begynne på et deltidsstudium i sørsamisk ved Nord universitet.

Marja sin musikk er oftest på joik og sørsamisk, morsmålet hennes, og hun vektlegger språket som spesielt viktig når hun snakker om opplevelsen på *De neste*.

– De fleste av oss som var med på *De neste* tenkte jo over hva vi hadde å bidra med til låter som allerede er sterke i seg selv. For meg ble det viktig å trekke inn joik og sørsamisk. Det er noe jeg har savnet å høre på riksdekkende TV, forteller Marja.

I dag er det anslått at det finnes 500-600 personer i Norge og Sverige som snakker sørsamisk, og språket klassifiseres som et sterkt truet språk av UNESCO. Marja er sikker i sin sak når det kommer til valget om å lage musikk på sørsamisk. Hun mener det er et samfunnsansvar å gi sørsamer musikk de kan høre på, noe hun selv savnet da hun var yngre, selv om man i musikkbransjen oppfordres til å skrive på et språk majoriteten forstår.

– For meg gir det en ekstra dybde, et emosjonelt plan som jeg liker å være på. Da får det stå til med hvilket publikum det tiltrekker, smiler Marja. →

Musikken til Marja har vist seg å nå ut til veldig mange, til tross for språkbarrierene. Tilbakemeldingene på *De neste* var stort sett veldig positive, og spesielt implementeringen av sørsamisk og stemmen hennes i samspill ble rost høyt av ekspertene i etterkant.

– Det er ikke alle låtene mine jeg har tekst på, men hvor jeg kun improviserer og bruker stemmen min som et slags instrument. Det er utrolig artig å utforske det, hvor mange dimensjoner det finnes til å lage musikk.

Orkestrert joik med Kork

På det nye albumet *Raajroe – The Reindeer Caravan* samarbeider Marja med musikerne og komponistene Daniel Herskedal og Jakop Jansønn. I tillegg har hun fått Kringkastingsorkesteret (Kork) til å spille komposisjonene på albumet. Staselig nok som det er, så er det ikke første gangen Marja har samarbeidet med Kork. I 2017 spilte hun sammen med dem i Olavshallen i anledning 100-årsjubileumet for det første samiske landsmøtet.

Idéen om å samarbeide med et orkester kom tidlig, forteller Marja. Komponisten Frode Fjellheim, som har sørsamisk familiebakgrunn, har vært en veldig viktig mentor for henne.

– Det er gjennom han at jeg har gitt ut album, og han har dratt meg med på masse orkestrale prosjekter, som har hatt mye å si for min karriere, sier Marja.

Det var dermed veldig nærliggende for Marja å gå for et rikt orkestrert album. Utfordringen var bare å skape et kreativt konsept for albumet, og ikke

minst finne motet til å spørre om Kork ville være med på prosjektet.

– Det tok noen år å spørre. Kork markedsfører seg jo som hele landets orkester, og er innom utrolig mange sjangre, så jeg er veldig glad for at de ville være med, forteller Marja.

Hun kjente også på ærefrykten ved å samarbeide med dem, og presset på å skrive noe minneverdig var merkbart. Nervene fortsetter nå som resten av verden skal få møte universet hun har laget på *Raajroe*.

Jo eldre jeg blir, desto mer takknemlig blir jeg for den naturkunnskapen jeg har fått av å være oppvokst i reindrift

– Som en relativt ung artist kreves det klokketro på at dette er noe man virkelig vil og at man klarer å levere noe. Det er det som gjenstår å se nå, når albumet endelig slippes, sier den spent 26-åringen.

Resultatet er et unikt album av episk skala. Fra låt til låt beveger musikken seg mellom høye fjelltopper av svulmende instrumentering og dype daler hvor Marja sin joik

skinner alene. Kombinasjonen av joik og rik orkestrering høres naturlig ut. For Marja handler en stor del av produksjonsprosessen om å utforske klang og lydbilder, med ulike sammensetninger.

– Du får jo noe annet med et orkester enn med for eksempel en strykekvartett. Det utnytter man i måten man skriver musikken på, for eksempel ved å variere mellom stille og skjøre partier og store og filmatiske partier.

Den muntlige tradisjonen

Det som alltid ligger til grunn er joiken og det tematiske, og orkestreringen baseres på det. På *Raajroe* har Marja tatt et spesielt utgangspunkt, nemlig å gjenfortelle muntlige fortellinger og erfaringer hun selv har blitt fortalt fra sørsamisk kultur.

– Jeg er født i to kulturer og har to morsmål. Jo eldre jeg blir, desto mer takknemlig blir jeg for den naturkunnskapen jeg har fått av å være oppvokst i reindrift, og ikke minst av å høre på det den eldre generasjonen har å fortelle, sier Marja.

Hun påpeker at fortellingene som tilhører hennes sørsamiske kultur, ikke er skriftlige. Norsk historie kan man lese om i en bok eller på nettet, mens den samiske i større grad er en muntlig overføring fra generasjon til generasjon. Denne kunnskapen kan ikke leses om, men må tilegnes på bestemte måter.

– Man tilegner seg denne kunnskapen gjennom møter mellom mennesker, og ikke minst gjennom egne erfaringer. Hvordan overleve i naturen, hvordan gjete rein, og hvordan leve som en del av årstidene, forklarer Marja.

Hvordan man som same lever i naturen har endret seg drastisk gjennom årene. Derfor setter Marja ekstra stor pris på fortellingene hun får fra sine besteforeldre, spesielt fra farmor Inga, som gir et bilde av en helt annerledes tid.

– Farmor er jo født i en tid hvor man flyttet reinsdyr i reinraid med pulker. Det er en ting som jeg selv ikke har fått opplevd, og det tilhører en tid man nok aldri får tilbake.

Derfor ønsker hun å bidra til tradisjonen, ved å videreformidle de muntlige fortellingene fra beste-

foreldregenerasjonen til hennes egen generasjon.

– Da kan man jo velge å skrive en historiebok med all kunnskapen man har tilegnet seg – eller så kan man lage et album, smiler Marja.

Det viktigste er å ivareta kunnskapen som har blitt overlevert, og å lytte på de som har kunnskapen mens de enda lever, mener hun.

– Hvert menneske er jo som en liten historiebok, samme hvor man kommer fra eller hva slags bakgrunn man har. Å høre på og bruke de eldre sine historier tror jeg vi yngre er litt dårlige på. Vi

må spørre oss selv: «Hva er det de har opplevd som kan være relevant for mitt liv?», sier Marja.

Her er også det sørsamiske språket spesielt viktig for henne. Språket ble sett ned på i lang tid, og brukes i dag på få sosiale arenaer. Derfor mener Marja det er viktig å tenke på hvordan man skal utvikle og formidle språket videre.

– Hvordan ser et sørsamisk kunstspråk ut? Vi sitter igjen med enormt rikt naturspråk, men kanskje ikke et språk som har alle de dagligdagse ordene vi trenger til det moderne samfunnet. Språkets utvikling er en evig prosess,

Marja skriver mye av musikken sin på sørsamisk, hennes andre morsmål, og er aktuell med albumet *Raajroe*

men det viktigste er å ha flere arenaer å bruke språket på.

Reindrift som avveksling

Men man kan ikke alltid skrive, orkestrere eller komponere musikk. Iblant må man slappe av også, hvor enn vanskelig det kan være.

– Man klarer kanskje aldri helt å slappe av. Jobben min, musikk, som jeg brenner for, er jo alltid med på et vis, forteller Marja.

Avbrekk får hun alltdis tid til, og da er det ofte hun hjelper til i reindriften hjemme, spesielt i arbeidsintensive

perioder som merking av kalver om sommeren eller slakting om høsten.

– Det viktigste er at jeg får avveksling hjemme når jeg er med på dette, og at jeg kan bidra med arbeidskraft. Reindrift er jo et familiefelleskap som man ikke klarer seg uten. Sånne arbeidsintensive ting kobler jeg veldig av med, sier Marja.

1. oktober skal Marja endelig, etter ett års utsettelse, få spille konserten med Kork på Raasten Rastah i Røros. Dette blir urpremieren for *Raajroe*, altså første gangen albumet framføres foran et publikum.

– Det er til denne konserten alle kreftene har blitt mobilisert, så det blir godt å få den unnagjort, sier Marja med et smil.

Etter dette handler det aller mest om å puste litt ut, ta imot tilbakemeldinger og anmeldelser, og snakke om albumet i media.

– Jeg skal la albumet få leve sitt eget liv en stund. Forhåpentligvis når budskapet i det fram. **UD**

Marja har fått god kjennskap til naturen gjennom en oppvekst i reindrift og hennes besteforeldre.

Fem kjappe

Favorittalbum som du har hørt på i det siste?

Kirsti Huke sitt album *Weaving* har jeg hørt utrolig mye på, men hvor mye jeg lytter på musikk går veldig i perioder. Da jeg skrev *Raajroe*, var det veldig lite innflytelse utenfra.

Beste konsertopplevelse?

Jeg må nok trekke fram første gang jeg jobbet med prosjektet *Fargespill* i Bergen. Barn og unge fra alle verdens hjørner møtes for å opptre på konserter sammen, og jeg ble helt blåst av banen av hvor gode de var.

Hvis du kunne hatt konsert med noen, levende eller død, hvem hadde du valgt?

Jeg tror det hadde vært utrolig artig med Björk.

Største frykt?

Det fins jo ganske mye å være redd for, men kanskje mest hvordan klimaet utvikler seg og vil påvirke de kommende generasjonene.

Favorittplass i verden å være?

Hjemme. Det er nok plassen jeg aldri føler meg helt ferdig med.

SPENNENDE OG HONORERT VERV

VIL DU BLI KURSLEDER FOR HUMANISTISKE KONFIRMANTER?

Rollen som kursleder passer for deg som er 18 år eller eldre, som kan få god kontakt med ungdom og er en tydelig voksen. Sjekk human.no/kursleder.

HUMAN.NO

Baby Keem – *The Melodic Blue*

Baby Keem sliter med å finne sin identitet på debutalbumet sitt. Likevel er han ambisiøs og et navn man bør følge med på i framtiden.

TEKST: Even Kaushik | FOTO: Columbia Records

To år etter Baby Keems forrige mixtape, *Die For My Bitch*, har nyankommeren kommet med sitt første studioalbum. Baby Keem debuterer dermed med et større prosjekt, hvor den unge rapperen fremfører 16 låter, med dualiteten mellom livet som rampeteategutt og håpløs romantiker i fokus.

Keem åpner skiva med «trademark usa», hvor han funderer over større eksistensielle spørsmål, slik som hvem han egentlig er og vil være. Låta er personlig, dyp, og viser at Baby Keem, tross sin unge alder, har utviklet seg fra å rappe om å ligge med andres kjæresten, til å se seg selv i speilet. Hvem skulle troddl!

Temaene Baby Keem rapper om er til tider relaterbare. På «issues» tar han opp familieproblemer, og på «gorgeous» rapper han om mangel på kjærlighet. Produksjonen på låtene hvor han angriper problemene sine er nedstrippet, med rolige instrumentaler som lar teksten og hans stadig endrede stemmebruk komme i fokus. Baby Keem prøver å være mer voksen, men resultatet er kjedelige låter som man gjerne kan hoppe over.

Som kontrast til hans personlige låter, har han også en håndfull hvor han rapper om temaer vi tidligere har vært vant til – og det er her ungguttene briljerer. Selv om det er tydelig at Baby Keem ønsker å stadfeste seg selv som en mer seriøs og ærlig rapper, er det låtene hvor han er utagerende, frekk og rampete som virkelig fenger.

Låter som «vent» og «cocoa» har et stort og nesten rotete lydbilde fylt med dype basstrommer og korte synth-toner. Det er rett og slett morsomt å høre Baby Keem rappe om å ha to forskjellige telefoner, flere damer på si, og hans generelle oppførsel som rebell. I tillegg er det på disse låtene han får hjelp fra Kendrick Lamar, Don Toliver, og Travis Scott, som også viser til sin større-enn-livsstil.

Det endelige produktet er noe kaotisk og en berg-og-dal-bane av tematikk og musikkproduksjon. Selv om Baby Keem begynner å bli litt mer voksen, tar det nok litt tid før han blir kvitt den første delen av navnet sitt.

Low – *Hey What*

Lows trettende album er euforisk, vakker støy du ønsker at aldri skal slutte.

TEKST: Hannah Kleiven | FOTO: Sup Pop Records

Bandet, som består av mormonerekteparet Mimi Parker og Alan Sparhawk, har lagd noe helt eget. Noe nytt, noe ekstremt sært, men noe som likevel bør appellere bredt. Low startet på 90-tallet i sjangeren som etter hvert skulle bli kjent som slowcore, sammen med band som Galaxie 500, Codeine og Red House Painters. Melankolsk, sakte indie-rock med enkle akkordprogresjoner, og en lytteropplevelse som føltes hypnotisk og ekte. Etter dette har de aldri gitt ut en dårlig plate, og høres fortsatt ikke ut som noe annet.

HEY WHAT kan virke som søsterplaten til deres forrige album, *Double Negative* fra 2018, som var en genial 48 minutters reise inn i det skumle og mørke. Fellesnevneren er BJ Burton, produsent for blant andre Bon Iver og Charli XCX, som har produsert begge platene. De leker med hvit støy, syntetiske trommer og tunge basslinjer, som de krøller sammen og bretter ut igjen. På toppen ligger ekteparets vakre, såre vokaler, som Burton har lagt enda lenger frem i lydbildet på dette albumet. Det er så mange lyder at det blir umulig å fokusere på noe annet. Dette er bakgrunnsstøy som kjemper hardt om å få komme fram i lyset, og det fungerer fordømt bra.

«White Horse» er åpningslåta og den starter med et kakafoni av fremmede, absurde lyder, tar oss videre til en rask beat og sår vokal. Dette setter stemningen for resten av albumet, som er en sint thriller. Etter fem svette minutter kommer «Days Like This», som er et spenningsrush. Dette er scenen i filmen der hovedpersonen møter sine mørkeste sider og innser hva som må gjøres. Mot slutten av plata får vi «More», som er den beste låta på albumet. Den er sinna, aggressiv og har gitarlyder du garantert aldri har hørt før. Det baner vei for en religiøs opplevelse når disse låtene skal fremføres live.

Albumet er som en mer voksen, dad-rock, emoversjon av 100 geecs, og jeg elsker det. De fortsetter å bane vei, bryte grenser og lage nye lyder av noe som kan høres ut som kjøleskapet ditt som går i stykker, og det er – utrolig nok – ekstremt vakkert.

Hudkreft – *Nevemagnet*

50 år gamle menn som hater Greta Thunberg, kommer ikke til å like Hudkreft.

TEKST: Tor Magnus Lund | FOTO: Fysisk Format

Jentebandet, med én gutt, Hudkreft inntok den norske undergrunnsscenen helt tilbake i 2017. Tross sin unge alder, ga de ut singelen «Tid Er Penger». Den 16. september kom endelig oslobandet ut med debutalbumet *Nevemagnet* på plateselskapet Fysisk Format. Ifølge bandet handler albumet om alle nevemagneter der ute – aggressivt! På laget har de fått med seg produsent Simen Følstad Nilsen fra Aiming For Enrique og Nils Jørgen Nilsen fra Honningbarna og Sløtface.

Hudkreft er kanskje ikke det hardeste pønkbandet i Norge, men det er definitivt det sinteste. De langer ut mot mennesker de ikke liker i alle retninger. Torbjørn Røe Isaksen, Kjell Ingolf Ropstad og generelt høyresiden. Det stopper ikke der. Hatet strekker seg også mot gamle pønkere og gutter fra musikklinja med elsk for teori og dyre instrumenter (anmelder føler seg krenket). Tekstene er direkte og enkle, preget av muntlig språk, men det fungerer godt i konteksten. 50 år gamle menn som hater Greta Thunberg, kommer ikke til å like Hudkreft!

Låtene følger et kjent formular som ser tilbake mot norsk pønk fra 80-tallet, slik som Kjøtt og The Aller Værstel. Produksjonen tar elementer fra disse bandene, men låter mer moderne, med god resonans i bunnen og mer punch. Det låter fortsatt skranglete, men bandet spiller mye bedre enn de gjorde i 2017. Det spenner seg fra ska-pønk, som i «Kulturelitens Barn», til noe nærmere hardcore, i låter som åpningssporet «Gud». «Punken er Død» låter som klassisk pønk, med fengende refreng og et enkelt rockeriff i verset. Den store motsetningen kommer i den dissonerende «Floskelpolitikk».

Albumet er årets hittil sinteste norske album. Ingenting er mer 2021 enn Hudkreft. Et friskt innslag i den norske punkscenen.

Sara Fjeldvær – *Sara Fjeldvær*

27-åringen slår til igjen, og viser hvorfor hun er én av sin generasjons beste rappere.

TEKST: Emil Fjeldavli | FOTO: Fjordgata Records

I forkant av hitraveringen Sara Fjeldværs første album kom det to singler som jeg likte godt, «Water» og «Come Forth», så denne debuten hadde jeg gledet meg til. Platen begynner med et forsiktig pust og «What Will The World Be», som utmerket legger til rette for resten av albumet. Dette mystiske, slørete mørket som preger flere av de senere låtene, som «I Rely» og «Ego», og som også kan anes i stort sett hele albumet. Allerede på første låt viser Fjeldvær også at hun har mye kraft i stemmen, og at her er det mer i emning.

«Come Forth» er som en kontrollert eksplosjon, og Fjeldvær får virkelig vist fram stemmen i all sin prakt. På denne låten blir det også lett å ane hvem hun har med i bandet, ettersom alle har tydelige uttrykk. Bandet er sammensveiset, og kler musikken som skreddersydd. Vi hører Amund Storløyken Åse og Øyvind Leite fra I LIKE TO SLEEP på vibrafon og trommer, bassringreven Alexander Riris, samt Johannes Konstad Brevik fra The Impossible Green på gitar. Sistnevnte presenterer seg på høvelig vis på låt nummer tre fra albumet, «Ingen Like Havet». Kanskje den sløyeste gitarsoloen jeg har hørt i år!

Denne låten er også den eneste fra albumet som er på norsk, og blir med det et slags brudd med uttrykket som presenteres. Stemmer har andre kvaliteter på andre språk, og en annen autoritet. Selv om låten er god og treffer godt med sin dystre tekst, blir den noe litt på siden av resten av albumet.

Som debut er albumet spennende, på grunn av både modenheten og spennet i musikken som blir presentert. Fra det silkemyke, vakre og flytende, til grusing og bakoversveis. Høydepunktene er helt klart klimaksene, som i nevnte «Come Forth» og sistelåten «New Under The Sun», men hva er vel berg uten daler? Skjøre låter som «Water» gjør at toppene virkelig glimrer. Dette er et av de albumene som sniker seg innpå, og både fortjener og krever flere lyttinger!

Student- Skalender

23.SEPTEMBER- 21.NOVEMBER

PER KRISTIAN NYGÅRD PÅ GALLERI
DROPSFABRIKKEN

Galleri Dropsfabrikken, Nedre Ila 27

Den trondheimsbaserte kunstneren Per Kristian Nygård er mer enn gjennomsnittlig opptatt av gjenbruk. Familiehjemmet på Svarlamoen har han bygget selv, selvfølgelig av gjenbrukte materialer. Gjenbruk og norsk boligpolitikk er nok en gang sentralt i utstillingen Tilpasning / nye gardiner /, som nå er å se på Galleri Dropsfabrikken.

FREDAG 1. OKTOBER

FRIDA ORUPABO

Kunsthall Trondheim, Kongens gate 2
Frida Orupabos kunst tar utgangspunkt i bilder hun finner på internett, og var i flere år bare tilgjengelig som instagramkonto. Kunsthallens direktør Stefanie Hessler er selv kurator for kurateringen av denne utstillingen, som problematiserer blant annet identitet og rasisme.

1.- 2. OKTOBER

STOCKMANNDAGENE:

KLIMAANGST OG REPRODUKSJON

Kl. 19.00, Trondheim Folkebibliotek

Klimakrisa har ført til at mange barn og unge føler på angst og usikkerhet for egen framtid, og flere unge voksne forteller at de ikke vil ha barn på grunn av klimaendringene.

Mens noen mener at dette kun er negativt, mener andre at frykten kan mane til handling. Forfatter og litteraturviter, Kristina Leganger Iversen, klimapsykolog, Erik Nakkerud og professor i sosialpsykologi ved NTNU, Christian Klöckner kommer til Trondheim folkebibliotek for å prate om klimaangst.

1. - 3. OKTOBER

FRI RESONANS 2021

Fredag kl. 20.00, Lørdag kl. 14.00 og 20.00, Dokkhuset Scene

Dokkhuset Scene inviterer til sjanger-overskridende og unike musikalske opplevelser på festivalen Fri Resonans 2021. Her blir det innslag med noe av det mest unike som lages i dag innenfor jazz og improvisasjonsmusikk, med artister fra hele Europa. En spesiell opplevelse venter de som møter opp på Dokkhuset fredag 1. oktober eller lørdag 2. oktober.

4. - 10. OKTOBER

FEM FORESTILLINGER OM DØDEN

Rosendal Teater

I over to tiår har kompaniet De utvalgte engasjert nysgjerrige publikummere med sin særegne blanding av teater og performance. I oktober kommer de til Rosendal teater i Trondheim med Fem forestillinger om døden. Selv kaller de forestillingen en teaterinstallasjon. På scenen står det fem hus, med mennesker i hver sin isolerte verden. Kan teknologien erstatte fraværet av menneskelig kontakt?

6. - 31. OKTOBER

TRONDHEIM FRINGE FESTIVAL

Flere scener, inkludert Lokal Klubb, Trykkeriet Scene og Antikvariatet.

Den første hele uka i oktober er det duket for første utgave av Trondheim fringe festival. Fringe er et internasjonalt konsept som skal løfte frem den frie scenekunsten i alle dens former. Festivaler lover stand-up, improvisasjons-teater, monologforestillinger, konserter, performance og klovneshow (!).

FREDAG 8. OKTOBER

UKA-21

Kl. 18.00, Dødens Dal

UKA-21 starter offisielt onsdag 6. oktober! På programmet i år er det mange norske og spennende artister, fra gigantene Alan Walker og Arif, til juvelene Tacobitch og Combos. I tillegg er det et rikt utvalg av arrangementer og kurs som holdes, så her er det bare å skaffe seg billetter (hvis de ikke ble revet vekk umiddelbart). Promenade-konserten starter ballet, og vi gleder oss til god stemning på årets UKA.

TORSdag 23. SEPTEMBER

FRØKEDAL & FAMILIEN

Kl. 19.00, Trykkeriet Scene

På Trykkeriet Scene får man 23. september besøk av Frøkedal & Familien, i kjølvannet av deres rykende ferske album *Flora*. Her leker gruppen seg med forskjellige varianter av folk, og beveger seg innom indie pop og felerock på veien. Musikken er mild ett øyeblikk og merkelig det neste, men uansett verdt å oppleve live på Trykkeriet.

LØRDAG 9. OKTOBER

JOUSKA

Kl. 20.00, Lokal klubb

På Trykkeriet Scene får man 23. september besøk av Frøkedal & Familien, i kjølvannet av deres rykende ferske album *Flora*. Her leker gruppen seg med forskjellige varianter av folk, og beveger seg innom indie pop og felerock på veien. Musikken er mild ett øyeblikk og merkelig det neste, men uansett verdt å oppleve live på Trykkeriet.

ROSENBORG KVINNER - ARNA-BJØRNAR

Kl. 14.00, Koteng Arena

Årets sesong av Toppserien går mot slutten og Rosenborg har nok en gang levert en imponerende sesong. Gjen-åpning har gitt mulighet for fulle tribuner, og det er liten tvil om at atmosfæren på de siste tre hjemmekampene vil bli unik. Enhver fotballinteressert burde få med seg disse kampene på Koteng arena denne høsten, hvert fall når man har muligheten til å se Julie Blakstad spille fotball med egne øyne.

KVISS

KVISSMESTERE: Emelie Kjærnli Kristiansen og Benedikt Erikstad Javorovic
Spørsmål og kommentarer kan sendes til kviiss@studentmediene.no

1. Hvilke tre restauranter i Trondheim har Michelin-stjerne?
2. Hvilken partileder gikk nylig av, etter mye kontrovers om en stortingsbolig?
3. Snart er det UKA-21. Hva var UKEnavnet for UKA-19?
4. Hvilken amerikansk influenser har fått stor medieoppmerksomhet etter hun forsvant og ble funnet drept på en biltur med kjæresten i september?
5. Hvilket trøndersk fotballag gikk nylig videre i NM-cupen, og skal møte Lillestrøm i neste runde?
6. Nå åpner samfunnet! Hvilken trøndersk artist skal ha gratiskonsert på Torvet i forbindelse med gjenåpningen?
7. 23. september var det verdens bisynlighetsdag. Hva kommer ordet «bifil» av?
8. Hvilken kjent milliardær slo nylig opp med sin artistikjæreste?
9. Spellemanns ønske om en ny priskategori for en spesifikk musikk sjanger har vært kontroversielt i bransjen. Hva slags sjanger er det snakk om?
10. Hva er lyshastigheten i gigameter per sekund?
11. Hvem ble nylig den aller første nordmannen til å vinne formel 3-tittel?
12. Hvilket grunnstoff er kjennetegnet for alt organisk liv?
13. Hvilke fire dyrearter skulle utryddes under Maos De fire plagers-kampanje?
14. Hva heter det nye maleriet til Odd Nerdrum, som ble avduket i midten av september?
15. Hva var det mest populære navnet for henholdsvis gutt og jente i 2020?
16. Hvor tar Shakespeares stykke *Hamlet* sted, og hva heter Hamlets romantiske interesse i stykket?
17. Meteorologer nevner ofte Spitsbergen. Hvor ligger det, egentlig?
18. Snart blir det regjeringsskifte. Hvem ble Norges første statsminister i 1814?
19. Hvilken by regnes som Norges geografiske midtpunkt?
20. Mange kaller «*» for et stjernesymbol. Hva er det korrekte navnet?

HVOR ER DU I REGJERINGSFORHANDLINGENE?

ILLUSTRASJON: FRIDA BJERVA

0-5 poeng:

SAMTALER:

Det første møtet, du kjenner at det kribler i magen. Kan dette være noe? Hvem vet om det i det hele tatt er noen kjemi?! Dette kan gå alle veier, og du har blitt såret før. Tør du virkelig, med all din emosjonelle bagasje, å ta sjansen igjen?

6-10 poeng:

SONDERINGER:

Dere har møttes et par ganger allerede, og begynner å finne en god tone. Det er utvilsomt noe der. Men er det noe ekte, eller er det bare en overfladisk tiltrekning? For at det skal være noe ekte å bygge videre på, er det viktig å finne ut om dere faktisk har noen felles verdier.

11-15 poeng:

FORHANDLINGER:

Nå har du forpliktet deg. Joda, du kan når som helst dra, men ikke uten å såre følelser. Dere har allerede begynt å se på regjeringslokaler sammen, og har til og med diskutert å ha noen små statsråder løpende rundt i hagen. På tide å bestemme seg for om du har funnet den/de rette.

16-20 poeng:

REGJERING:

Hurra! Endelig har dere gitt hverandre deres ja, og nå er det kun et nytt stortingsvalg som kan skille dere ad. Men husk likevel at tillit er sentralt i et hvert forhold, og at mistillit kan felle selv de sterkeste.

Spiltposten

Trondhjems vildeste presse

Med et saftig lårparti og en sexlyst få fra ARK kan konkurrere med, viser kaninen hva ekte frihet fra pandemifrihet er. Med et par velvalgte tramp spretter nen fra busk til busk, over kUKEbuss og runde, røde slott. Overtrampene av privatliv, holder de sjeldent for seg selv, men ærlig talt, hvem har ikke glemt hvordan man møter ekte mennesker på byen? Ser på dere, Pirumguttebassene. Lysten til å sprette er kommet for fullt. (Sa brura på sabrura)

Utgavens dyr : Kaninen

Enmeteren er forbi, men kaninen har husket samtykke før de tramper i senga. Ikke vær dårligere, eller få foten kappa av Fredrik Akre som lykkeamulett.

Diktanmeldelse: Propheten

Kven kan kveda forutan språk? Prophetskalden trur han kan. Men kva kvad kan spotta skalden? Hans eige, faktisk.

I eit forsøk på å heidra (truleg. Det er ikkje godt å seie.) Noregs friaste presse med eit kvad, har han i staden vist seg meisterleg inkompetent. Det ser ut til at det er manko på prophetar, når ein har mått rekruttere frå ein tredjeklasse som nettopp har lært seg enderim, men ikkje at ord faktisk bør eksistere for at dei skal takast med i eit dikt.

Ikkje er det dialekt, ikkje er det verken gamal-

eller nynorsk, og ikkje er det verken riksmål eller utanlandsmål. Å ikkje ha kunn og tev/er heilt greitt - det har ikkje ordboka heller.

Ein kunne ha spurd, som Gunnlaug til Ramn: "Kvi gjorde du du ein flokk um kongen, eller kan henda du

tykte han ei var verd ei draapa?", men det er heilt openbert at Propheten ikkje veit kva verken ei dråpe eller ein flokk er. Sjølv kUKEkoret Pirum kunne gjort det betre.

ORDVAL:

INNHALD:

TERNINGKAST:

RIM:

Nye smittevernregler: Klamma

Med gjenåpning av landet og feiring på byens mange utesteder, har Trondheim kommune nå sett et stort hopp i antall klamydiasmittede. Nå setter byrådet ekstraordinære tiltak for å begrense smitte i samfun(d)et. -Vi ser oss helt nødt til å sette inn tiltak. Det slik at vi kan stoppe utbruddet før testklinikken på gløshaugen går over kapasitet.

De NYE smittevernreglene:

- **Anbefaling** om kondom ved ONS
- **Sterk anbefaling** med kondom på offentlige steder hvor man ikke kan holde meteren under sex
- **Påbud** med kondom på offentlig transport, både for deltagende passasjer og sjåfør
- Grønt klamydia-pass kreves for å gå inn på Bodegaen, Heidis og Club4
- Om en nærkontakt er mistenkt smittet, må du gå i solibat fram til du har testet negativt to ganger.

Fra og med onsdag vil NTNU dele ut gratis klamydia-hjemmestester på alle campus.

Daglige pressekonferanser om klamydiasmittetall vil bli holdt i Trafoen til KUKA er over.

Til minne om fisk1. Hvil i fred.

REGISTRERER:

...at de nye har endelig fått bidratt til avis
...at nytt kjøtt
...at sperrefristen er over
...at og pulestua er gjenåpnet
...at kan vi by Styret på litt (tørr) kjeks?
...at billettsystemet til KUKA er grunnen til at det er krig i verden
...at de styres jo tross alt av en hvit mann
...at radio ræhvøl holder sin egen musikkfestival
...at bedre med tre lyttere i hagen enn én på do
...at her må KUKA se seg over skuldra
...at de ser ingenting bak med de flaggkappene uansett
...at Candiss var viktigere enn Rotevatn
...at Jesus ikke hadde stemt Krf
...at men hvorfor ser alle ut som Jesus på KRF sin valgwake?
...at brannalarmen avbrøt valgets tristeste tale
...at pasientfokus på nach
...at man merker kvelden derpå
...at hvor er studentfokus???
...at student, fokusér deg!
...at ironien i å ghostes av patologer
...at ifølge kommentarfeltene er studentene på Møllenberg hjernedøde
...at men vil ikke anbefale å ta donerte leverer
...at hater Spellemansprisen Møllenberg?
...at hva skal fitteblekka skrive om nå som flaggmannen har flyttet?
...at kunne han ikke tatt en liten titt på aktivcampus sitt flagg før han dro?
...at ikke alle egner seg som vexillolograf
...at Lars Nehru Sand skriver spissere overskrifter enn Fitteblekka
...at Kjell er ikke snell
...at vi som trodde mamma fortsatt jobba med oppdragelsen hans
...at får han ikke ris for dette?
...at å jukse på hjemmeeksamen utgår?
...at KUKA ikke kan telle nedover
...at vi er ikke overraska
...at frigjøringssex?
...at fortsatt single redaktører
...at vodka redbulls på Heidis
...at kjøttfest i Bodegaen igjen
...at kollektiv hangover
...at endelig er den kollektiv

STUDENT?

MILJØBEVISST?

SKAFF PENSUM BRUKT

iBok.no

Norges største markedsplass for
kjøp og salg av brukt pensum